

LUONTORAAHOITUS LIIKKEELLE

Priodiversity LIFE -hankkeen
täydentävän rahoituksen strategia

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	3
LUONTORAHOITUKSEN TARVE.....	6
Suomen Natura 2000 PAF ja ennallistamissuunnitelma.....	7
RAHOITUSLÄHTEET - JULKINEN RAHOITUS.....	8
Kansallinen rahoitus.....	8
EU-rahoitus.....	8
Tavoitteet ja toimenpiteet luonnon monimuotoisuustyöhön tarvittavan rahoituksen lisäämiseksi	11
RAHOITUSOHJELMIIN VAIKUTTAMINEN	12
Tavoitteet ja toimenpiteet rahoitusohjelmiin vaikuttamiseksi	14
RAHOITUSLÄHTEET - YKSITYINEN RAHOITUS	16
Yksityiseen luontorahoitukseen liittyvät hankkeet.....	16
Yksityisrahoituksen toimintamalleja ja kehitysideoita	18
Tavoitteet, toimenpiteet ja vastuut yksityisen biodiversiteettirahoituksen kehittämiseksi.....	20
TÄYDENTÄVÄT HANKKEET.....	22
Täydentävien hankkeiden suuntaa antavat reunaehdot.....	22
Täydentävien hankkeiden teemat	23
VERKOSTOTAPAAMISET.....	24
Tapahtumien sisältö	25
Tapahtumasarjan ohjelmarunko ja aikajana	26

TIIVISTELMÄ

Priodiversity LIFE -hankkeen täydentävän rahoituksen strategia, Luontorahoitus liikkeelle, on suunnitelma luontorahoituksen lisäämiseksi ja käytön tehostamiseksi Suomessa. Strategia on tehty hankkeessa tehtävän työn tueksi, mutta se tarjoaa arvokasta tietoa luontorahoituksen nykytilasta myös laajemmalle kohderyhmälle. Strategiaa tullaan toteuttamaan osana hanketta vuoden 2031 loppuun mennessä, ja sitä tullaan päivittämään hankkeen edetessä.

Suomi tarvitsee merkittävästi lisää rahoitusta biodiversiteettitavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n komission arvion mukaan Suomi tarvitsee biodiversiteettityöhön lisärahoitusta noin 3,39 miljardia euroa vuodessa.

Vaikka julkinen rahoitus on keskeistä, lisärahoitusmuotoja tarvitaan. Tärkeimpiä kansallisia ohjelmia ovat METSO, AHTI, Helmi ja NOUSU. EU:n rahoituskehityksessä biodiversiteetti mainitaan usein, mutta sille ei ole korvamerkittyä rahoitusta, mikä heikentää kansallista toimeenpanoa. Tulevan EU-rahoituskauden (2028–2034) painopisteet ovat vielä epävarmoja. Tuoreessa hankkeen biodiversiteettirahoitushubin tilaamassa selvityksessä tunnistettiin 28 biodiversiteettityöhön soveltuvaa rahoitusohjelmaa, joista suurin osa on EU-rahoitteisia. Nykyisistä ohjelmista parhaiten soveltuviksi mainitaan LIFE-, Interreg- ja Leader-ohjelmat. Biodiversiteettityössä voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin myös ilmasto-, elinvoima- ja sosiaalisen kestävyyden rahoitusohjelmia.

Biodiversiteettityön tavoitteisiin pääsemiseksi tarvitaan julkisen rahoituksen lisäksi yksityistä rahoitusta. Yritysten kiinnostus luontotyöhön on kasvanut vastuullisuussäätelyn ja riskienhallinnan myötä. Yksityisellä rahoituksella ei voida kuitenkaan korvata julkista rahoitusta, vaan täydentää sitä. Yksityisen rahoituksen lisäämiseksi luontohankkeiden tulisi tuottaa sekä luonnolle että taloudelle hyötyä ja yhteistyön onnistumisen mahdollisuuksia tulee kehittää.

Strategian tavoitteena on yhdistää julkinen ja yksityinen rahoitus, vaikuttaa EU:n ja kansallisiin rahoituskehyksiin sekä edistää rahoituksen lisäämistä ja saamista luontohankkeille ja -työlle. Rahoituksen lisäämiseksi ja tehokkaammin liikkeelle saamiseksi hanke pyrkii vaikuttamaan niin alueellisella, kansallisella kuin EU-tasollakin. Hankkeen aikana käynnistetään vähintään 20 uutta Priodiversity LIFE -hankkeen työtä tukevaa hanketta ja järjestetään 10 verkostoitumistapahtumaa, jotka edistävät rahoituksen hyödyntämistä ja yhteistyötä luontokadon torjumiseksi.

ABSTRACT

The Complementary Funding Strategy, Mobilising Nature Funding, of the Priodiversity LIFE project is a plan to increase and enhance the use of nature funding in Finland. While the strategy supports the implementation of the project, it also provides valuable insights into the current state of nature funding for a broader audience. Strategy will be implemented as part of the project by the end of 2031 and updated as the project progresses.

Finland needs significantly more funding to achieve its biodiversity targets. According to the European Commission, Finland requires approximately 3.39 billion euros in additional biodiversity funding annually.

Although public funding is essential, additional funding mechanisms are needed. Key national programs include METSO, AHTI, Helmi, and NOUSU. Biodiversity is frequently mentioned in the EU's funding framework, but there is no dedicated funding for it, which weakens national implementation. The priorities for the upcoming funding period (2028–2034) remain uncertain. A recent study commissioned by the project's biodiversity funding hub identified 28 funding programs suitable for biodiversity work, most of which are EU-funded. Among the current programmes, the LIFE, Interreg, and LEADER programmes are considered the most suitable. Climate, regional development, and social sustainability programs could also be utilised more effectively in biodiversity efforts.

To achieve biodiversity goals, private funding is needed alongside public funding. Corporate interest in nature-related work has grown due to sustainability regulations and risk management. However, private funding cannot replace public funding—it can only complement it. Nature projects must generate both ecological and economic benefits, and opportunities for successful collaboration must be developed to increase private funding.

The strategy aims to combine public and private funding, influence EU and national funding frameworks, and promote increased and more effective funding for nature projects and nature management work. To boost and mobilise funding, the project aims to influence at regional, national, and EU levels. During the project, at least 20 new complementary projects supporting the Priodiversity LIFE project will be launched, and 10 networking events will be organised to promote the use of funding and collaboration in halting biodiversity loss.

JOHDANTO

Luontokato Suomessa on mahdollista pysäyttää ja kääntää luontorikkaudeksi. Meillä on ratkaisut, tietoa ja osaamista. Raha on se, mitä tarvitsemme. Nyt sitä ei ole tarpeeksi. Rahoitusvajeen arvioidaan olevan yksi suurimmista esteistä luontokadon pysäyttämisessä.

Luontokadon pysäyttäminen Suomessa maksaa **860–930 milj. euroa** vuodessa seuraavat 25 vuotta¹. Valtion kassasta on viime vuosina irronnut noin 300 milj. euroa vuodessa. Valtion rahoitusta on viime vuosina tästä tassist leikattu. Rahoitusvaje on hulppeat puoli miljardia euroa vuodessa.

Selvää on, että yksin valtion rahoituksella ei Suomen luontoa pelasteta.

Onko edessä pankkikeikka vai mikä ratkaisuksi?

EU panostaa vuosien 2021–2027 aikana eri rahoitusohjelmien kautta luonnon monimuotoisuuteen 112 miljardia euroa². Tästä potista Suomi saa vain murto-osan. Suomella on hyvä mahdollisuus kunnostautua EU-rahoituksen hyödyntämisessä.

Luontokadon pysäyttäminen ei ole ainoastaan julkisen sektorin tehtävä.

Ympäristöoikeuteen³ on kirjattu Aiheuttaja maksaa -periaate, jonka mukaan luontohaittojen aiheuttaja on vastuussa niiden ehkäisemisestä, korjaamisesta tai kompensoimisesta. Moni suomalainen yritys haluaa

kantaa vastuunsa. Edelläkävijöiden lisäksi tarvitaan kaikki yritykset luontotalkoisiin mukaan.

Ihan älyttömästi rahaa, mutta mitä sillä saa?

Rahasta on kova kilpailu. Miksi sijoittaa luontoon?

Monimuotoinen luonto on Suomen hyvinvoinnin, talouden ja turvallisuuden perusta. Käynnissä oleva luonnon köyhtyminen uhkaa yhteiskunnan toimivuutta, yritysten liiketoimintaa ja kansalaisten hyvinvointia. Toisaalta sijoittaminen luontoon tuo uutta osaamista ja työpaikkoja.

Ja mitä me suomalaiset teemme, kun haluamme rentoutua? Menemme luontoon. Luonnossa oleskelulla on monia terveyshyötyjä stressin hallinnasta vastustuskyvyn vahvistumiseen. Voiko kesäistä kuikan laulua järven rannalla edes rahalla mitata?

Tähän kaikkeen nähden nykyinen sijoitus, 0,34 % Suomen vuosittaisesta bruttokansantuotteesta, on melkoisen pieni panostus luontokadon pysäyttämiseksi. Monimuotoinen luonto on kuitenkin ihmisen elämän edellytys.

Kenelle nakki viuhahtaa?

Priodiversity LIFE -hanke on perustanut luontorahoituksen superjoukot, jotka ovat osa biodiversiteettirahoitushubia. Sen tehtävänä on edistää luontorahoituksen kasvua Suomessa. Tämä strategia on suunnitelma siitä, miten me sen teemme.

Helsingissä 21.5.2025

Johtava projektipäällikkö

Viliina Evokari

Metsähallitus Luontopalvelut

¹ Räsänen, A., Kekkonen, H., Lehtonen, H., Miettinen, A., Wejberg, H., Kareksela, S., Tzemi, D., Aro, L., Kuningas, S., Louhi, P. & Ruuhijärvi, J. 2023. Euroopan unionin ennallistamisasetusehdotuksen luontotyyppi- ja turvemaatavoitteiden vaikutukset Suomessa. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 1/2023. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 76 s. Suomen Natura 2000 -verkoston ja kytkeytyvyyden priorisoitu toimintaohjelma PAF 2021-2027

² European Commission. EU Action on Biodiversity Financing. Knowledge for Policy, 15 May 2025, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/biodiversity/eu-action-biodiversity-financing_en. Accessed 17 June 2025.

³ Finlex. (2014). Ympäristönsuojelulaki (527/2014). <https://finlex.fi/fi/lain-saadanto/2014/527>

Priodiversity LIFE

Priodiversity LIFE -hanke tarjoaa ratkaisuja, joiden avulla voimme pysäyttää luontokadon. Hanke kokoaa yhteen laajan ja monipuolisen joukon sitoutuneita toimijoita, joilla on yhdessä mahdollisuus löytää vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat keinot luontokadon pysäyttämiseen Suomessa. Priodiversity LIFE -hanke luo edellytyksiä tehdä luontokadon torjunnasta uutta osaamista suomalaisille yrityksille sekä luoda Suomesta kansainvälisen tason osaaja. Priodiversity LIFE -hanketta koordinoi Metsähallituksen Luontopalvelut.

Priodiversity LIFE -hankkeen kumppaneita ovat Metsähallitus Luontopalvelut (MHLP), Metsähallitus Metsätalous Oy (MHMT) ja Eräpalvelut (MTERA), Valtioneuvoston kanslia (VNK), Ympäristöministeriö (YM), Maa- ja metsätalousministeriö (MMM), ELY-keskukset (Vuoden 2026 alusta Elinvoimakeskukset (EVK) (Kaakkois-Suomi, Lappi, Pirkanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Varsinais-Suomi), Suomen ympäristökeskus (Syke), Luonnonvarakeskus (Luke), Luonnontieteellinen keskusmuseo (LUOMUS), Suomen metsäkeskus (SMK), Ruokavirasto (RUVI), Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL), WWF Suomi (WWF) sekä Valtiovarainministeriö (VM).

Natura 2000 -verkoston priorisoitu toimintaohjelma

Suomen Natura 2000 -verkoston priorisoitu toimintaohjelma (Prioritised Action Framework, PAF) on toimintaohjelma, joka sisältää tärkeimmät toimet ja kustannukset luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason turvaamiseksi ja parantamiseksi.

Priodiversity LIFE -hankkeen tavoitteena on toteuttaa PAF-ohjelma täydentävän rahoituksen tuella.

Ennallistamisasetus ja -suunnitelma

Ennallistamisasetus on Euroopan unionin lainsäädäntöön kuuluva asetus, jonka tavoitteena on parantaa luonnon tilaa eri ympäristöissä, niin suojelualueilla kuin niiden ulkopuolellakin. Asetus tuli voimaan 18.8.2024, ja jäsenvaltioilla, kuten Suomella, on kaksi vuotta aikaa laatia kansallinen ennallistamissuunnitelma.

Priodiversity LIFE -hankkeen toimenpiteet toteuttavat ja tukevat ennallistamisasetusta.

Biodiversiteettirahoitushubi

Priodiversity LIFE -hankkeessa on perustettu biodiversiteettirahoitushubi, joka etsii uusia yksityisiä ja julkisia rahoituslähteitä luontokadon pysäyttämiseksi Suomessa.

Tehtävälistalla on:

- Biodiversiteettitavoitteiden parempi huomioiminen EU-rahoitusohjelmissa
- Yksityinen rahoitus mukaan luontotalkoisiin
- Uusien Priodiversity LIFE -hanketta tukevien projektien valmistelu
- Yhteistyön lisääminen verkostotapahtumissa
- Ajantasaisen tiedon tarjoaminen uusista rahoitusmahdollisuuksista

Täydentävän rahoituksen strategia

Tämä täydentävän rahoituksen strategia on Priodiversity LIFE -hankkeen suunnitelma luontorahoituksen lisäämiseksi Suomessa. Strategia on valmistettu hankkeessa tehtävän työn tueksi, mutta tarjoaa arvokasta tietoa luontorahoituksen nykytilasta myös laajemmalle kohderyhmälle. Strategia tullaan toteuttamaan osana hanketta vuoden 2031 loppuun mennessä, ja sitä päivitetään hankkeen edetessä. Strategian kirjoittamisesta ovat vastanneet

Jenny Gustafsson, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Tuula Kurikka, Ympäristöministeriö

Maaret Väänänen, Ympäristöministeriö

Kristiina Niikkonen, Valtioneuvoston kanslia

Viliina Evokari, Metsähallitus Luontopalvelut

Kari-Matti Vuori, Suomen ympäristökeskus

Suvi Borgström, Ympäristöministeriö

Harri Karjalainen, Metsähallitus Luontopalvelut

Annemi Usva-Vänttinen, WWF Suomi

Sisällöntuottamiseen on osallistunut iso joukko asiantuntijoita kumppaniorganisaatioista.

Taitto: Ina Antila / PunaMusta Oy

LUONTORAHOITUKSEN TARVE

Luontokadon hillitsemisen rahoitusvaje ja -tarve on tunnistettu laajasti. YK:n biodiversiteetti-sopimuksen Kunming-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksessä on useita vuoteen 2030 saakka ulottuvia biodiversiteettirahoitukseen liittyviä tavoitteita ja niiden toteutumiseen liittyviä mittareita:

- sisällytetään luontotieto taloudelliseen päätöksentekoon (tavoite 14)
- varmistetaan sääntelyllä, että yritykset ja rahoituslaitokset tunnistavat toimintansa biodiversiteettiin liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet (tavoite 15)
- tunnistetaan ympäristölle haitallisia tukia, joista luovutaan vähitellen ja lisätään myönteisiä kannustimia (tavoite 18)
- lisätään rahoitusta kaikista rahoituslähteistä, tehostetaan luonto- ja ilmastokriiseihin kohdistuvan rahoituksen yhteishyötyjä ja synergioita sekä edistetään rahoituksen myöntämisen ja käytön vaikuttavuutta, tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä (19)
- vahvistetaan innovaatioiden sekä teknisen ja tieteellisen yhteistyön kehittämistä, teknologian yhteiskehittämistä ja yhteisiä tieteellisiä tutkimusohjelmia ja seurantavalmiuksia (20)

EU-tasolla osaa edellä mainituista tavoitteista on jo edistetty muun muassa Kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän (taksonomia) ja yritysten kestävyysraportointidirektiivin (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*) muodossa. CSRD-direktiivi ohjaa yrityksiä raportoimaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hallintotapaan (*Environmental, Social, Governance, ESG*) liittyvistä velvoitteista. Luontotiedon käyttö raportoinnissa on vasta kehitysvaiheessa.

Suomen Natura 2000 PAF ja ennallistamissuunnitelma

Suomen Natura 2000-verkoston ja kytkeytyvyyden priorisoidussa toimintaohjelmassa (*Prioritised Action Framework, PAF*) on koottu luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason turvaamiseen ja parantamiseen tähtäävät tärkeimmät toimet ja kustannukset. Se sisältää Natura 2000 -verkoston ja sen kytkeytyneisyyttä parantavien ulkopuolisten alueiden keskeiset toimet ja EU-rahoitustarpeet vuosille 2021–2027. Priorisoidut toimet sisältävät esimerkiksi ennallistamista, alueiden hankintaa, selvityksiä, seurantoja sekä hallintoa. Ohjelman tavoitteena on parantaa Suomen mahdollisuuksia saada EU:n eri rahoitusinstrumenteista tukea ja hankerahoitusta näihin keskeisiin toimiin.

Arvioidut kustannukset priorisoitujen toimenpiteiden toteuttamisesta Suomessa kaudelle 2021–2027 ovat reilut 860 miljoonaa euroa vuodessa eli reilut 6 miljardia euroa seitsemän vuoden aikana. Priorisoitujen toimien kustannukset ovat arvioita kustannusten kokonaismäärästä, joka tarvitaan Natura 2000 -verkoston ja siihen kytkeytyvien alueiden elinympäristöjen ja lajien hoitamiseksi ja palauttamiseksi luonto- ja lintudirektiivien edellyttämään tilaan.

Ennallistamisasetuksen toimeenpanosta aiheutuvien kustannusten kokonaismäärä tarkentuu toimeenpanon tarkemman suunnittelun myötä. Komissio on arvioinut, että Suomelle aiheutuu ennallistamisesta kustannuksia 931 miljoonaa euroa/vuosi vuoteen 2050 asti. Ympäristöministeriön arvion mukaan Suomelle aiheutuisi komission arviolle vertailukelpoisia kustannuksia noin 780 miljoonaa euroa/vuosi vuoteen 2050 asti. Ennallistamisasetuksen tavoitteita toteutetaan jo nykyisin mm. Helmi-, METSO-, Nousu- ja Ahti-ohjelmissa, osin maatalouden ympäristörahoituksella sekä monissa EU-rahoitteisissa hankkeissa, mukaan lukien LIFE-hankkeet. Tällöin valtiontalouden budjettivaikutukset ennallistamisasetuksen aiheuttamista lisävastuista saattaisivat olla noin 400–600 miljoonaa euroa/vuosi. Kyse on alustavista arvioista, ja lopulliset kustannusarviot valmistuvat elokuun 2027 loppuun mennessä.

Noin puolet kustannuksista on arvioitu syntyvän sisävesien tilan parantamisesta, noin viidenes metsien tilan parantamisesta ja hieman alle viidennes turvemaiden ennallistamisesta. Kustannusrakenne johtuu siitä, että Suomessa on laajat sisävedet, ja erityisesti rannikkovetemme ovat huonossa kunnossa. Vesistöjen rehevöitymistä aiheuttavien ravinnepäästöjen hallintaa tarvitaan laaja-alaisesti maa- ja metsätaloudessa.

RAHOITUSLÄHTEET – JULKINEN RAHOITUS

Kansallinen rahoitus

Luonnon monimuotoisuuden tilaa parantaviin ja ylläpitäviin toimenpiteisiin kansallinen julkinen rahoitus-taso ja kohdentuminen määräytyy useimmiten valtion talousarviossa. Kansallinen rahoitus muodostaa luonnon monimuotoisuutta tukevan ja ylläpitävän työn rahoituksen selkärangan, mutta tarvitsee toimenpitei-den mittakaavan kasvattamiseksi tuekseen muitakin rahoituskeinoja.

METSO-ohjelma

METSO-ohjelma keskittyy metsien monimuotoisuuden suojeluun. Metsänomistajat voivat tarjota arvokkaita luontokohteita suojeluun vapaaehtoisesti ja saada korvausta pysyvästä tai määräaikaaisesta suojelusta. Lisäksi Suomen metsäkeskus rahoittaa ohjelman puitteissa ympäristötukisopimuksia sekä luonnonhoitohankkeita Metka-tuen turvin. METSO-ohjelman nykyinen ohjelmakausi päättyy 31.12.2025. Uusi ohjelmakausi käynnistyy vuonna 2026.

AHTI-ohjelma

Ahti-ohjelma (ohjelmakausi 2012–2026) keskittyy vesien ja meren tilan parantamiseen mm. ravinteiden kierrätyksen avulla. Ohjelma tarjoaa avustuksia investointi- ja TKI-hankkeille, jotka edistävät ravinteiden kierrätystä ja vähentävät ravinnekuormitusta vesistöihin.

Helmi-ohjelma

Helmi-ohjelma (ohjelmakausi 2021–2030) pyrkii vahvistamaan Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaamaan ekosysteemipalveluita mm. vapaaehtoisella soiden suojelulla sekä heikentyneiden elinympäristö-

jen ennallistamisella, hoidolla ja kunnostuksilla. Helmi-ohjelman toimeenpanoa rahoitetaan ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön kautta. Ympäristöministeriön hallinnonalalla Helmi-ohjelman toimeenpanoa rahoitetaan Metsähallituksen luontopalvelujen, ELY-keskusten ja Syke:n rahoituksen kautta. Yksityisille maanomistajille suunnattu tuki myönnetään ELY-keskuksista luonnonsuojelulain mukaisina tukina ja Suomen metsäkeskuksesta Metka-tukina.

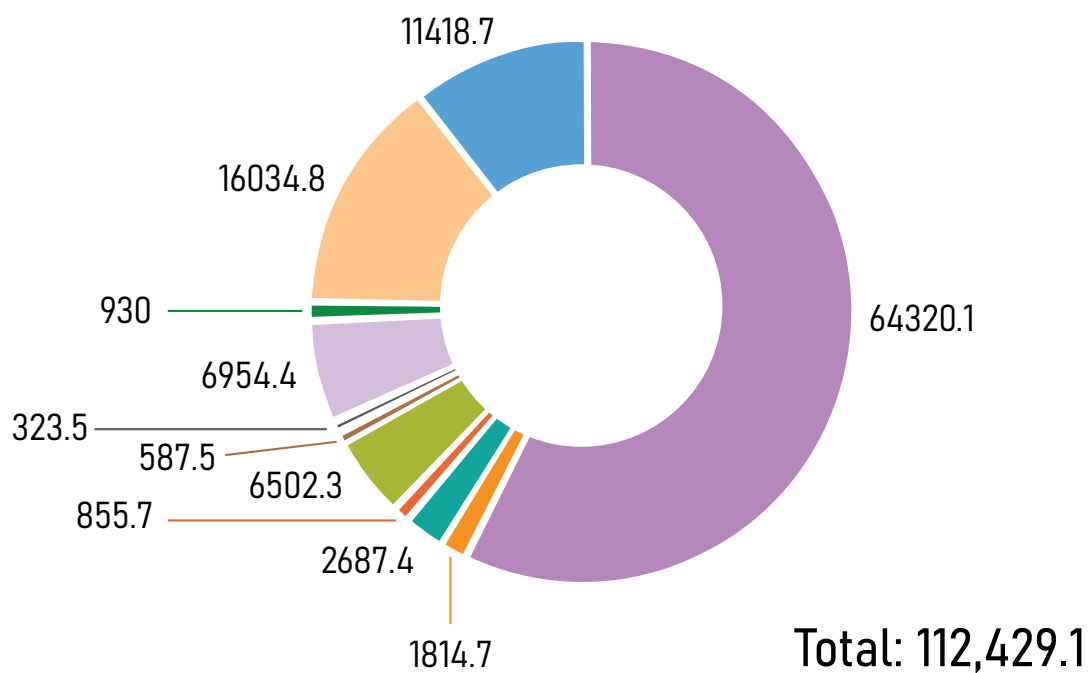
NOUSU-ohjelma

NOUSU-ohjelma (ohjelmakausi 2024–2027) elvyttää vaelluskalakantoja virtavesiä kunnostamalla ja kalateitä rakentamalla. Ohjelma tarjoaa rahoitusta hankkeille, jotka mahdollistavat kalojen vapaan kulun ja parantavat virtavesien ekologista tilaa. Rahoitusta voi hakea vuosina 2024–2027 toteutettaville hankkeille, ja hakemusten valmistelussa suositellaan yhteistyötä kalatalousviranomaisten kanssa.

EU-rahoitus

Biodiversiteettityön rahoittamiseksi on tuoreessa selvityksessä tunnistettu yhteensä 28 rahoitusohjelmaa, joista suurin osa (62 %) on EU-rahoitteisia. Rahoituslähteiden soveltuvuus erilaiseen monimuotoisuutta tukevaan työhön vaihtelee, mutta parhaina mahdollisuuksina mainitaan LIFE, Interreg ja Leader⁴. Toisaalta elinvoimaan, ilmastotyöhön ja sosiaaliseen kestävyyyteen keskittyviä rahoitusohjelmia voitaisiin hyödyntää nykyistä paremmin myös monimuotoisuutta tukevaan työhön.

⁴ Biodiversiteettirahoituskentän mahdollisuuksien tunnistaminen. Saario, M., Pursiainen, R., Sepponen, S. & Saarinen, I. Sweco Finland. Maaliskuu 2025.

- Common Agricultural Policy (CAP)
- European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund (EMFAF)
- Programme for Environment and Climate Action (LIFE)
- Just Transition Mechanism (JTM)
- Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument - Global Europe (NDICI)
- Pre-Accession Assistance (IPA III)
- Other
- Horizon Europe
- European Space Programme
- Regional Policy (European Regional and Development Fund Cohesion Fund)
- Recovery and Resilience Facility

Source: European Commission (Statement of estimates for the financial year 2025)

Kuva 1 Biologisen monimuotoisuuden edistäminen EU:n talousarviossa vuosina 2021-2027 (milj. euroa, arviot) ⁵

⁵ Contributions to biodiversity in the EU budget over 2021-2027. Euroopan komissio. 10.4.2025 https://knowledge4policy.ec.europa.eu/visualisation/contributions-biodiversity-eu-budget-over-2021-2027-million-eur-estimates_en

Raportissa arvioitiin myös näkymiä EU-rahoituksen kehityssuunnasta Natura PAF (*Prioritised Action Framework*) -kaudella 2021–2027. Vaikka biodiversiteetin edistäminen mainitaan EU-tasolla usein yhtenä rahoituksen myöntämisen mahdollisuutena, sitä ei usein vaadita eikä sille ole erityistä korvamerkintää. Siksi rahoitusohjelmien mahdollisuuksia monimuotoisuustyön rahoituksessa ei aina täysimääräisesti hyödynnetä kansallisessa toimeenpanossa. Komission vuosille 2024–2029 laatimassa EU:n [viisivuotissuunnitelmassa](#) painopisteet ovat muuttuneet aiemmasta kaudesta ja ilmasto- ja ympäristörahoituksen tulevaisuus on epävarmaa. Rahoituskokonaisuudesta päätetään tulevan EU:n monivuotisen rahoituskehyskauden (*Multiannual Financial Framework, MFF*) 2028–2034 yhteydessä.

Euroopan komissio on arvioinut Suomen vuosittaiseksi monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin kohdennettavan lisärahoituksen tarpeeksi 3 390 milj. €/vuosi.

Ilmastomuutos vahvistaa luontokatoa monien eri vaikutusmekanismien kautta. Samaan aikaan monimuotoisuuden suojelulla voidaan edesauttaa ilmastomuutokseen sopeutumista. Ilmastorahoitus ei poista tarvetta erilliselle biodiversiteettirahoitukselle, sillä ilmastotoimilla yksinään ei pystytäkään vaikuttamaan luonnon monimuotoisuuteen, ja jotkin ilmastotoimet voivat olla jopa haitallisia paikalliselle luonnolle.

Ilmastotoimien tavoitteena ei myöskään ole monimuotoisuuden lisääminen. DNSH-kriteerien (*Do Not Significantly Harm*, ei merkittävää haittaa) sisällyttäminen EU-rahoitukseen vähentää riskiä, että ilmastorahoitus heikentäisi biodiversiteettiä, mutta kriteerien puutteet voivat johtaa biodiversiteettirahoituksen vähenemiseen.

Biodiversiteettityön yhdistäminen elinvoimakysymykseen voisi mobilisoida paitsi EU-rahoitusta myös yksityistä rahoitusta, kuten ilmastorahoituksen kohdalla on käynyt. LIFE-ohjelma on ainoa yksinomaan ympäristöön, luonnonsuojeluun ja ilmastotoimiin kohdistuva EU-rahoitus. Sen jatkuvuus on turvattava. Lisäksi biodiversiteettityötä tulisi rahoittaa kattavasti eri rahoitusohjelmilla, vaikka ne eivät olisikaan luonnon kannalta nettopositiivisia. Toisaalta tavoitteiden tulisi vaikuttaa siihen, että rahoitusohjelmien biodiversiteettipositivisuus kokonaisuudessaan lisääntyisi.

Priodiversity LIFE -hankkeen tavoitteena on mobilisoida rahoitusta kattamaan PAF-ohjelman toteutuksen rahoitusvajetta. Lisärahoitusta haetaan sekä EU-rahoitusohjelmista että yksityiseltä sektorilta.

Selvityksessä⁶ esitetään EU-rahoitusohjelmien hyödyntämisen näkökulmasta neljä suositusta tavoitteen saavuttamiseksi:

1. Tietoisuuden ja osaamisen laajentaminen biodiversiteettirahoituksesta
2. Rahoitusohjelmien oppien tehokkaampi hyödyntäminen Suomessa
3. EU-rahoitusohjelmien sisältöihin vaikuttamisen mahdollisuudet (kpl 6)
4. Pysyvän ja vaikuttavan biodiversiteettityön priorisointi

⁶ Biodiversiteettirahoituskentän mahdollisuuksien tunnistaminen. Saario, M., Pursiainen, R., Sepponen, S. & Saarinen, I. Sweco Finland. Maaliskuu 2025.

Tavoitteet ja toimenpiteet luonnon monimuotoisuustyöhön tarvittavan rahoituksen lisäämiseksi

Tavoite 1: Lisätään tietoisuutta ja osaamista biodiversiteettirahoituksesta sekä toimijoiden verkostoitumista ja yhteistyötä yhteisrahoitteisissa hankkeissa

Toimenpiteet ja vastuut:

- Järjestetään koulutuksia ja verkostoitumistapaamisia potentiaalisimmista rahoitusinstrumenteista (mm. LIFE, EAKR, LEADER, Interreg) sekä lisätään toimijoiden verkostoitumismahdollisuuksia ja tuetaan hankekonsortioiden/hankeyhteistyön muodostamista
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubi ja Luonnon monimuotoisuuden osaajaverkosto; toteutus hankeaikana 2024–2031
- Vahvistetaan hankehaun teknistä osaamista järjestämällä koulutuksia sekä yhteisten hyötyjen tunnistamista erityisesti ilmastotavoitteiden kanssa.
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubi ja Luonnon monimuotoisuuden osaajaverkosto; toteutus hankeaikana 2024–2031
- Viestitään eri rahoitusohjelmien rahoitushauista ja niiden hakuprosesseista Ennallistamisen verkkosivustolla (nimi tarkentuu myöhemmin)
 - » Vastuu: YM, MMM, MHLP, ELY-keskukset – kaikki hankekumppanit; toteutus hankeaikana 2024–2031

Tavoite 2: Päättynneiden hankkeiden opit, muun muassa onnistumiset ja epäonnistumiset, hyödynnetään uusissa hankevalmisteluissa ja esitellään ne hankerahoituksesta kiinnostuneille (erityisesti LIFE, LEADER, Interreg, ESR, EAKR).

Toimenpiteet ja vastuut:

- Päättynneiden hankkeiden oppien esittely integroidaan kyseisten rahoitusohjelmien koulutuksiin ja uusien innovaatioiden kehittymisen tukemiseen ja niitä voidaan osin esitellä myös muissa tilaisuuksissa, esimerkiksi luonnonhoidon ja ennallistamisen neuvottelupäivillä.
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubi ja Luonnon monimuotoisuuden osaajaverkosto

Tavoite 3: Priorisoidaan vaikuttava biodiversiteettityö hankehauissa.

Toimenpiteet ja vastuut:

- Haetaan rahoitusta monimuotoisuuskeskeisillä tehtäviin toimenpiteisiin eri rahoituslähteistä.
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubi
- Arvioidaan ja varmistetaan Biodiversity LIFE -hankkeen täydentävien hankkeiden vaikuttavuus sekä ennakoita rahoituksen jatkuvuuden vaihtoehtoja.
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubin täydentävien hankkeiden valmisteluryhmä
- Hyödynnetään ja kehitetään täydentävissä hankkeissa uusia yksityisen rahoituksen keinoja.
 - » Vastuu: Biodiversiteettirahoitushubin täydentävien hankkeiden valmisteluryhmä

RAHOITUSOHJELMIIN VAIKUTTAMINEN

EU-rahoitusinstrumentit ja niiden kohdentamisen painopisteet sekä varojen jakautuminen jäsenvaltioille määritetään EU:n rahoituskausittain EUn monivuotisessa rahoitusohjelmassa (*Multiannual Financial Framework*, MFF). MFF:ssä määritellään rahanjako eri sektoreiden kesken, rahoitusinstrumentit sekä jäsenvaltioiden rahoitusosuudet. Nykyinen rahoituskausi kattaa vuodet 2021–2027, ja parhaillaan valmisteilla on rahoitusohjelma seuraavalle rahoituskaudelle. Seuraavalla rahoituskaudella EU-rahoitusinstrumentteihin voi kohdistua merkittäviä muutoksia.

Suomalaiset järjestöt osallistuvat EU-tason vaikuttamiseen osana kansainvälisiä verkostoja mm. yhteisillä lausunnoilla ja kannanotoilla, sekä aktivoimalla kansallisia toimijoita vaikuttamaan rahoituslinjauksiin.

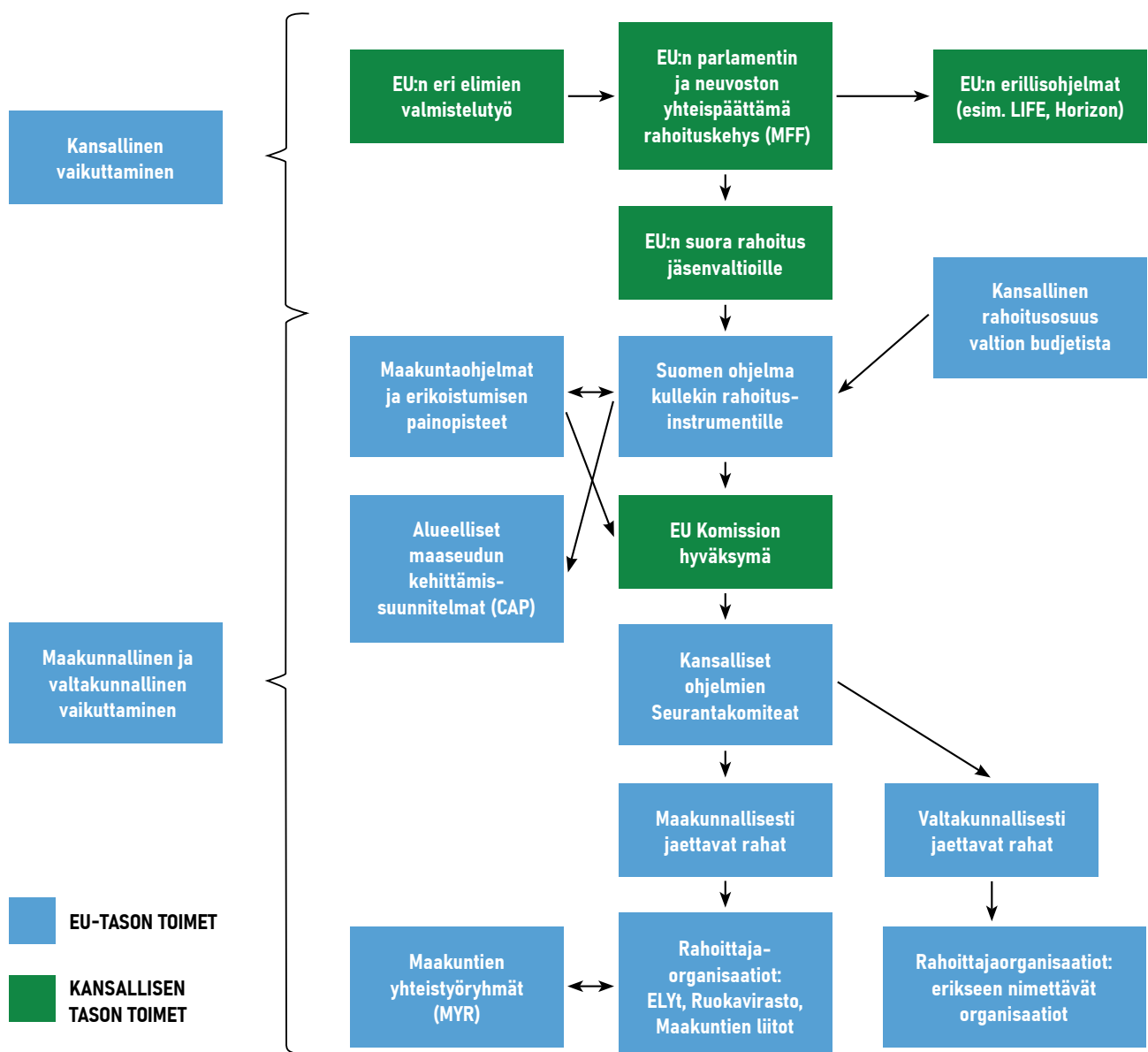
Nykyisellä rahoituskaudella osa EU-rahoitusta jaetaan erillisohjelmien kautta. Tällaisista rahoitusinstrumenteista biodiversiteetin kannalta merkittävimmät ovat LIFE-, Interreg- ja Horizon-ohjelmat. Osa EU-rahoituksesta jaetaan suoraan jäsenvaltiolle. Jäsenvaltio laatii rahoitusinstrumenteittain kansallisen ohjelman tai suunnitelman, joka tarkentaa kansalliset tavoitteet ja reunaehdot rahoituksen kohdentamiseen. Tällaisia ohjelmia ovat nykyisellä rahoituskaudella esimerkiksi komission hyväksymä kansallinen CAP (*Common Agricultural Policy*) -suunnitelma (yhteinen maatalouspolitiikka, YMP) sekä EU:n alue- ja rakennepolitiikkaohjelma Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027. Viimeksi mainittuun ohjelmakokonaisuuteen liittyviä, monimuotoisuuden kannalta tärkeitä rahoitusinstrumentteja ovat Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).

Kansallisiin aluekehittämisen rahoitusperiaatteisiin Suomessa vaikuttavat osaltaan Manner-Suomen 18 maakunnan liiton sekä Ahvenanmaan pitkän aikavälin (20–30 vuotta) maakuntasuunnitelmat, joihin kirjattuja maakunnan aluekehittämisen tavoitteita ja toimeenpanoa tarkennetaan maakuntaohjelmissa. Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämisen painopisteet, ja siihen sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan maakunnan älykkään erikoistumisen strategia. Maakuntaohjelmat laaditaan neljäksi vuodeksi kerrallaan kunnallisvaalikausittain. Maakunnan liitot organisoivat ohjelmien laatimisen alueellaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee Saamelaiskäräjät. Ohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto. Maakuntaohjelmaa voidaan tarkistaa tarvittaessa rahoituskauden aikana. Nykyiset maakuntaohjelmat on laadittu kaudelle 2022–2025.

Kaikissa maakunnissa on lakisääteinen Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR), jonka tehtävänä on sovittaa yhteen maakunnallisia painotuksia valtion ja Euroopan unionin tarjoamien mahdollisuuksien kanssa. Maakunnan yhteistyöryhmä on foorumi, jossa maakunnan elinvoimaisuuteen vaikuttavat tahot, kunnat, maakunnan liitto, valtionhallinto, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä kansalaisyhteiskunnan edustus, kokoontuvat. MYR

tekee ratkaisuja esimerkiksi merkittävistä EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelman hankkeista. Maakuntahallitus nimittää yhteistyöryhmän kunnanvaltuustojen toimikaudeksi. Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö päättää alue- ja rakennepoliittikan ohjelman alle 0,5 milj. euron hankerahoitusesityksistä maakunnan liitolle tai ELY-keskukselle. Sihteeristö koostuu edellä mainittujen rahoittajien edustajista.

Kuva 2 Yleispiirteinen kaavio EU-rahoituksen rahoitusohjelmajärjestelmästä EU- ja kansallisella tasolla nykyisellä rahoituskaudella. Kaaviossa on pyritty tunnistamaan vaikuttamisen paikat rahoitusohjelmien painopisteisiin. Koonnut Tuula Kurikka, ympäristöministeriö.

EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutetaan kansallisesti Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 mukaisesti. Rahoitus muodostuu EU:n maataloustukirahaston ja maaseuturahaston rahoitusosuuksista sekä kansallisesta rahoitusosuudesta. CAP-suunnitelma on laadittu EU:n linjausten ja lainsäädännön sekä kansallisten tarpeiden ja strategisten painotusten perusteella. CAP-suunnitelman tavoitteita ovat aktiivinen ruuantuotanto, ympäristö- ja ilmasto- ja maaseutu. Lisäksi läpileikkaavana tavoitteena on edistää osaamista, innovaatioita ja digitalisaatiota. CAP-suunnitelmassa mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sisältyy pinta-alatukiin, kehittämishankkeisiin ja -investointeihin (esimerkiksi ympäristön tilaa parantavat investoinnit), neuvontaan sekä koulutus- ja tiedonvälittämishankkeisiin. Alueelliset kehittämissuunnitelmat ovat osa CAP-suunnitelman toimeenpanoa. Nämä suunnitelmat laaditaan maakunnissa ja ne tarkentavat valtakunnallisen CAP-suunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä alueellisiin tarpeisiin ja erityispiirteisiin sopiviksi. Alueelliset suunnitelmat määrittelevät, miten EU-rahoitusta käytetään alueellisesti maatalouden, maaseudun ja ympäristön parantamiseen. Ne huomioivat muun muassa alueelliset elinkeinorakenteet, ympäristöongelmat ja kehittämistarpeet. Osa CAP-kokonaisuutta on Leader-toiminta yhteisölähtöiseen, paikalliseen maaseudun kehittämistoimintaan sekä kansainväliseen yhteistyöhön.

Kaikilla kansallisesti rahoitettavilla EU-ohjelmilla on seurantakomiteat, jotka seuraavat ohjelmien toteutusta, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. Seurantakomiteat myös hyväksyvät ohjelmissa käytettävät valintaperusteet, ohjelmien lopulliset tuloksellisuuskertomukset ja arviointisuunnitelmat sekä ohjelmien merkittävät muutokset, esimerkiksi [Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 seurantakomitea](#) ja [CAP-seurantakomitea](#). Seurantakomiteoissa on jäseniä keskeisistä sidosryhmistä, ja myös useilla Priodiversity LIFE -hankkeessa mukana olevilla organisaatioilla on niissä edustus.

Kansallisia rahoituspäätöksiä tekevät esimerkiksi ELY-keskukset (vuodesta 2026 alkaen Elinvoimakeskukset), maakuntien liitot sekä Maa- ja metsätalousministeriö.

Monimuotoisuusrahoituksen mahdollisuuksien lisäämiseksi vaikuttaminen sekä EU:n tasolla monivuotiseen rahoitusohjelmaan (MFF), kansallisten ohjelmien laatimiseen sekä toimeenpanoon kansallisella tasolla on välttämätöntä. Nykyisellä rahoituskaudella mm. EAKR-rahoituksen kansalliset myöntöperusteet ovat monimuotoisuutta tukevien hankkeiden osalta tiukempia kuin mihin EU-tason kriteerit antaisivat mahdollisuuden. CAP-rahoituksen kohdentamisessa monimuotoisuustoimien korostaminen on tärkeää. CAP on merkittävä rahoitus perinnebiotooppien jatkuvassa hoidossa. Samalla on huomioitava myös CAP:n muut tavoitteet. Kaikessa vaikuttamistyössä on tärkeää kytkeä monimuotoisuusrahoitus osaksi kansallisen ennallistamissuunnitelman tavoitteita ja kokonaisuutta.

Tavoitteet ja toimenpiteet rahoitusohjelmiin vaikuttamiseksi

Tavoite 1. Rahoituskauden 2028–2034 linjaukset EU-tasolla tukevat monimuotoisuuden turvaamisen toimenpiteitä

Toimenpiteet ja vastuut:

- Toimitaan aktiivisesti ja yhtenäisin tavoittein MFF:n sisältöön Suomen kannan muotoilussa ja neuvotteluissa EU:n kanssa
 - » Vastuu: YM, MMM, VNK
- Viestitään ja vaikutetaan järjestöjen ja asiantuntijaorganisaatioiden viestintäkanavien ja verkostojen kautta. Vaikutetaan Horisontti Eurooppa -ohjelman klusteri 6:n (Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment) kansallisessa asiantuntijaryhmässä ohjelmakomitean tukena kaudella 2025–2027 muun muassa kommentoimalla Horisontti Eurooppa klusteri 6 2026–2027 työohjelmaa ja prioriteetteja.
 - » Vastuu: WWF, SLL, Syke ja Luke.

- Pilotoidaan täydentävällä rahoituksella mahdollisuuksia tulosperusteisten maataloustukien käyttöön ottamiseen.

» Vastuu: RUVI

- Tunnistetaan ennallistamissuunnitelman toteuttamisen rahoitustarpeet ja rahoitusinstrumentit sekä vaikutetaan aktiivisesti siihen, että ne sisällytetään osaksi MFFää.

» Vastuu: YM ja MMM.

Tavoite 2. Rahoitusohjelmia voidaan hyödyntää aiempaa laajemmin monimuotoisuutta tukevissa hankkeissa.

Toimenpiteet ja vastuut:

- Järjestetään maakuntien rahoittajatahoille valtakunnallisia ja alueellisia työpajoja ja tapaamisia, joissa lisätään päättäjien tietoisuutta ja ymmärrystä monimuotoisuuden merkityksestä alueiden vetovoimalle ja elinkeinoille.

» Vastuu: YM, MMM, ELY-keskukset.

- Viestitään monimuotoisuusrahoituksen näkökulmista ja sen avulla saavutettavista monista hyödyistä ao. merkittävälle rahoitusohjelmien seurantakomiteoille sekä niiden jäsenille.

» Vastuu: YM, MMM, ELY-keskukset, RUVI, SLL, WWF.

- Tunnistetaan ja arvioidaan LUMO-ohjelmissa toimenpiteiden vaikutuksia maakuntien elinvoimalle.

» Vastuu: ELY-keskukset yhdessä LUMO-ryhmien kanssa.

Tavoite 3. Maakuntaohjelmissa ja pitkällä tähtäimellä maakuntasuunnitelmissa tunnistetaan luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja parantaminen osana alueiden vetovoimaa ja elinkeinoja vahvistavana toimena.

Toimenpiteet ja vastuut:

- Osallistutaan aktiivisesti ja vaikutetaan oikea-aikaisesti maakuntaohjelmien päivityksiin, jotta monimuotoisuuden turvaamisen ja parantamisen tarpeet nousevat niissä jatkossa vahvemmin esiin.

» Vastuu: ELY-keskukset, MHLP, SMK, SLL, WWF.

- Tuodaan vahvasti esille monimuotoisuuden turvaamisen ja parantamisen näkökulmia, niiden kytköksiä alueiden elinkeinoihin ja vetovoimaan sekä rahoitustarpeita alueiden käytön keskusteluissa (ALKE) sekä Alueiden uudistumisen neuvottelukunnassa (AUNE).

» Vastuu: YM, MMM.

Tavoite 4. Alueellisissa maaseudun kehittämissuunnitelmissa (CAP) nostetaan maaseudun ja maatalouden luonnon monimuotoisuus yhdeksi painopisteeksi.

Toimenpiteet ja vastuut:

- Osallistutaan aktiivisesti ja vaikutetaan oikea-aikaisesti alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien laatimiseen.

» Vastuu: ELY-keskukset, MHLP, SLL, WWF.

RAHOITUSLÄHTEET – YKSITYINEN RAHOITUS

EU:n vastuullisuussäätelyn (EU:n yritysvastuulainsäädäntö CSDDD, EU-taksonomia ja kestävyysraportointidirektiivi CSRD) ja yritysten omien riskinhallintavoitteiden seurauksena yritykset ovat viime vuosina aktivoituneet luonnon monimuotoisuustiekarttojen laadinnassa ja alkaneet kohdentaa resursseja vapaaehtoihin luontotekoihin. Samalla yritysten yhteydenotot Ympäristöhallintoon, yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin monimuotoisuutta edistävien toimenpiteiden ja yritysten osaamisen kehittämiseksi ovat lisääntyneet.

Yksityiseen luontorahoitukseen liittyvät hankkeet

Ympäristöministeriö edistää vapaaehtoisten luonnonarvomarkkinoiden syntymistä ja kiihdyttämistä osana MARKETTA –hanketta⁷.

Hankkeessa on tarkoitus laatia hallituksen esitys luonnonsuojelulain (9/2023) muuttamiseksi niin, että vapaaehtoista ekologista kompensatiota koskevaa säätelyä laajennetaan kattamaan luonnonarvomarkkinat laajemmin. Tavoitteena on mahdollistaa elinkeinoelämän osallistuminen varmennettuun luonnonarvojen tuottamistoimintaan myös tilanteissa, joihin luonnonsuojelulaissa säädetty vapaaehtoinen ekologinen kompensatio ei sovellu. Kyse voi olla esim. yrityksen muutoin toteuttamasta luontoposiitiivisuustoiminnasta, jonka luotettavuus halutaan varmentaa. Lisäksi täydennetään lokakuussa 2024 käyttöön tullutta kompensatiorekisteriä siten, että jatkossa rekiste-

rissä voidaan todentaa luonnonsuojelulain säännösten mukaisesti tuotettavien luonnonarvohehtaareiden käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin välittömän luontohaitan hyvittämiseen. Eli ekologisen kompensoinnin lisäksi mahdollistetaan yritysten luontovas- tuun mukaisten toimien varmennettu osoittaminen.

Oppaan laadinnassa hyödynnetään hiilimarkkinoiden esimerkkiä sekä viimeaikaista hyvää viestintäkehitystä, erityisesti selkeää sanomaa yrityksille. Opas julkaistaan syksyllä 2025.

Lisäksi tuotetaan katsaus luonnonarvomarkkinan toiminnan organisointiin liittyvistä kysymyksistä. Se keskittyy erityisesti markkinapaikan toteuttamisen vaihtoehtoihin, jotta saadaan tietoa tehokkaista keinoista kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen. Ostajien ja myyjien kohtaaminen, kauppojen toteutuminen ja niihin liittyvä hallinnointi tekee välittäjäorganisaation tai -organisaatioiden roolin tarpeelliseksi ja keskeiseksi. Selvitys valmistuu maaliskuussa 2026.

Verokannustimet luonnonsuojeluun ja luonnonarvojen tuottamiseen elinkeinotoimintana (VELU) –hankkeessa selvitetään vaihtoehtoja verotuslainsäädännön kehittämiseksi niin, että se edistäisi yritysten ympäristövastuuta luontokadon torjumiseksi. YM:n ja VM:n hanke on osa Valtioneuvoston tutkimustoiminnan (VN Tutkiva) vuoden 2025 tutkimusohjelmaa.

Osana valtioneuvoston EU-rahoitteista TSI-hanketta (*Technical Support Instrument*) laaditaan yrityksille toimintamalli luontotyön tueksi. TSI-hankkeessa tarkastellaan myös laajasti erilaisia ohjauskeinoja, joilla luontorahoitusta voitaisiin lisätä ja rahoituspohjaa laajentaa. Hanke tuottaa suosituksia mm. yksityisen rahoituksen toimintamalleista, haitallisten tukien vähentämiseksi ja uudelleen ohjaamiseksi sekä tukee

⁷ Marketta – Markkinoiden edistäminen ilmaston ja luonnonarvojen hyväksi. Hankenumero YM040:00/2024. 2024. <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM040:00/2024>

YK:n biodiversiteettisopimuksen Kunming–Montrealin maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen edellyttämää kansallisen biodiversiteettirahoitus suunnitelman laatimista kevääseen 2026 mennessä.

OECD järjesti osana TSI-hanketta [työpajan](#) julkisesta ja yksityisestä biodiversiteettirahoituksesta. Osuuden raportti tulee ulos keväällä 2026. Työpajan tuloksista on julkaistu alustavat tulokset:

- **Rahoitus ei korvaa politiikan puutteita:** Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen edellyttää vahvoja ja kattavia politiikkatoimia, eikä pelkkä rahoituksen lisääminen riitä ongelman ratkaisemiseen.
- **Julkinen ja yksityinen rahoitus yhdessä:** Yksityinen rahoitus voi tukea luonnon monimuotoisuutta, mutta sen tulee täydentää, ei korvata, julkista rahoitusta. Molempia on skaalattava samanaikaisesti.
- **Politiikka ja sääntely avaavat yksityisen rahoituksen mahdollisuuksia:** Luontohankkeet tarvitsevat selkeitä poliittisia linjauksia ja vahvan sääntelykehyksen, joka varmistaa ympäristönsuojelun ja houkuttelee sijoittajia pitkällä aikavälillä.
- **Taloudellisten kannustimien parempi kohdentaminen:** Luontorahoitus vaatii haitallisten tukien uudistamista ja saastuttajia maksaa sekä hyötyjä maksaa -periaatteiden johdonmukaista soveltamista eri sektoreilla.
- **Vihreän rahoituksen ja rahoituksen viherryttämisen tasapaino:** Luontorahoituksen mobilisointi ja rahoitusvirtojen suuntaaminen ympäristömyönteisiksi ovat kaksi toisiaan täydentävää näkökulmaa. Haitallisten rahoitusvirtojen vähentäminen on ratkaisevan tärkeää luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- **Luontohankkeiden tulee tuottaa sekä taloudellisia että ympäristöllisiä hyötyjä:** Sijoittajien houkuttelemiseen vaatii riittävää mittakaavaa ja houkuttelevaa riskituotto profiilia, mikä voi edellyttää monitasoista rahoitusta ja monipuolisia tulovirtoja.

- **Kumppanuuksien voima:** Luontorahoitus onnistuu parhaiten, kun eri toimijat – sijoittajat, rahastonhoitajat, julkiset ja hyväntekeväisyystoimijat, kunnat, yritykset, yhteisöt ja hankekehittäjät – työskentelevät yhdessä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on tilannut Pellervon taloustutkimukselta (PTT) selvityksen, jonka tavoitteena on tarkastella luonnonarvomarkkinoiden kehittämismahdollisuuksia maa- ja metsätalouden arvoketjun sekä maanomistajien elinkeinotoiminnan kehittämisen näkökulmasta. Selvityksessä arvioidaan mahdollisuuksia kiihdyttää luonnonarvokaupan tuotantopuolta ja tunnistaa erilaisia ratkaisuja EU:n ennallistamisasetuksen toimeenpanoon. Hankkeessa keskitytään luonnonarvokaupan kehittämiseen maanomistajien näkökulmasta, sillä maanomistajien kiinnostus tuottaa luontoarvoja markkinoille on keskeistä luonnonarvokaupan käynnistymiselle ja skaalautumiselle. Selvitys valmistuu elokuussa 2025.

Ympäristöministeriö (YM), Suomen ympäristökeskus (Syke), Suomen itsenäisyyden juhlarahasto (Sitra) ja Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) tekevät yhteistyötä yritysten luontoalustan perustamiseksi. Kyseessä olisi verkkopohjainen alusta, joka kokoaa yhteen nykyisin hajallaan olevaa tietoa yritysten mahdollisuuksista ja keinoista toteuttaa toimia yritysten luontojalanjäljen pienentämiseksi. Alusta toimisi sekä informaatiokanavana, josta löytyisi ajantasaisesti tiedot erilaisista koulutus- ym. Tilaisuuksista, että yhteistyökanavana eri toimijoiden (tutkijat, hallinto, liike-elämä, kansalaisjärjestöt) välillä. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat koulutuksia tarjoavat FIBS (*Finnish Business & Society*) ja UN Global Compact Network Finland. FIBS on Pohjoismaiden suurin yritys vastuuverkosto, joka tukee suomalaisia yrityksiä vastuullisuuden ja kestävä liiketoiminnan kehittämisessä. UN Global Compact on maailman suurin, vuonna 2000 YK:n pääsihteerin Kofi Annanin käynnistämä yritys vastuualoite.

Uudelle, kaikille avoimelle alustalle on näiden vakiintuneiden toimijoiden lisäksi kuitenkin kysyntää, erityisesti pienempien yritysten osalta.

Yksityisrahoituksen toimintamalleja ja kehitysideoita

Järjestöt

WWF (World Wildlife Fund, Maailman luonnonsäätiö)
Suomi tarjoaa yrityksille niiden kiinnostuksen mukaisia mahdollisuuksia rahoittaa WWF:n ennallistamistyötä Suomessa sekä mahdollistaa yrityksille myös osallistumisen kansainvälisiin ennallistamishankkeisiin WWF-verkoston kautta. Suomessa WWF ennallistaa mm. metsiä ja perinnemaisemia sekä purkaa patoja ja rakentaa kosteikkoja. Yritysten kiinnostus WWF:ää kohtaan on suurta ja yritysyhteistyö on tärkeä osa WWF:n työn rahoitusta. Tällä hetkellä WWF ei pysty vastaamaan kaikkiin yritysten toiveisiin resurssien rajallisuuden vuoksi. WWF on kehittämässä konseptia, jolla voidaan vastata kysyntään ja vauhdittaa luonnon ennallistamistoimia. Kansainvälisenä toimijana WWF tarjoaa toimintamahdollisuuksia kansainvälisille yrityksille.

Säätiöt

Monet yksityiset säätiöt rahoittavat monimuotoisuutta edistäviä hankkeita tai myöntävät avustuksia erilaisiin monimuotoisuutta tai ympäristökasvatusta tukeviin toimiin. Suurimpia monimuotoisuushankkeita rahoittavia säätiötä ovat Koneen säätiö, John Nurmisen säätiö ja Luonnonperintösäätiö. Lisäksi useat pienemmät, monesti maakunnalliset säätiöt, tukevat erityisesti maakunnallisia tai paikallisia monimuotoisuushankkeita.

Osuuskunnat ja yritykset: Lumimuutos-osuuskunta ennallistaa mm. soita ja vesistöjä osittain hankerahalla ja osittain yritysten ja yhteisöjen rahoittamana, pääasiassa Itä- ja Pohjois-Suomessa. Yrityksistä esimerkiksi Metsä Groupilla on luontohankkeiden rahoitusohjelma, joka rahoittaa Suomessa talousmetsien ulkopuolella toteutettavia luonnon monimuotoisuutta edistäviä kehityshankkeita. Lisäksi Metsä Group perustaa vuoden 2026 alussa suojelusäätiön.

Metsähallituksen luontopalvelut (MHLP)

Osana Metsähallituksen omistajapoliittisia linjauksia vuosille 2024–2027 korostetaan yritysyhteistyön vahvistamista ja lahjoituksista peräisin olevan rahoituksen integrointia ennallistamiseen ja luonnonhoitoon. Vuonna 2024 käynnistettiin pilottihanke, jossa toteutettiin yritysrahoituksella suo- ja vesistöennallistamista valtion suojelualueella. Tämä tehtiin ilman kompensatiovelvoitetta, puhtaasti yritysvastuullisuuden pohjautuen. Hankkeessa testattiin myös julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyömallia. Lahjoitusten käsittelyssä noudatetaan tarkkaa menettelyä, jossa varmistetaan lahjoittajan riippumattomuus ja lahjoitusten reilu kohdentaminen. Jatkokehityksenä Metsähallitus pyrkii rakentamaan kestävä toimintamallin, jossa julkiset ja yksityiset rahoituslähteet tukevat luonnonhoitoa ilman hallinnollisia ja eettisiä ristiriitoja. Tämä vaatii tarkkaa juridista arviointia ja poliittista tukea, jotta yritysrahoitus voi vakiintua osaksi ympäristöpolitiikkaa.

Valtioneuvoston kanslia (VNK) ja valtio-omisteiset yritykset

Valtio-omistajan odotuksia luonnon monimuotoisuudesta osana yritysten vastuullisuustyötä on kirjattu julkaisuun [Kestävää kasvua valtion omistuksella: Valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös 2024](#). Päätöksen mukaan luontokatoa pidetään merkittävänä taloudellisenä riskinä, johon kohdistuu myös lisääntyvää sääntelyä. Valtio-omistaja odottaa, että yhtiöt torjuvat toiminnassaan luonnon monimuotoisuuden heikentymistä ja lisäävät luonnon monimuotoisuutta vahvistavia toimia. Yhtiöiden tulee tunnistaa liiketoimintansa koko arvoketjun vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja samoin yhtiön mahdollinen riippuvuus luonnonvaroista ja ekosysteemistä niin pitkällä kuin lyhyelläkin aikavälillä. Olennaiset vaikutukset tulee tunnistaa ja sen jälkeen laatia toimintasuunnitelma, joka sisältää tavoitteet riskien hallintaan, haitallisten vaikutusten vähentämiseen ja myönteisten edistämiseen. VNK:n omistajaohjausyksikkö laatii vuoden 2025 aikana selvityksen periaatepäätöksen mukaisesta

tilanteesta ja tunnistaa TNFD-työkalun (*the Taskforce on Nature-related Financial Disclosures*) avulla ne yritykset, joihin liittyy merkittävimmät riskit. Merkittävimpien tunnistettujen yritysten kanssa jatketaan niiden luontotyön kehittämistä. Alustavasti luonto-osaamisen puuttuminen on tunnistettu merkittäväksi pullonkaulaksi yrityksissä.

Varsinais-Suomen liiton osana toimivalla asiantuntijaorganisaatio Valonialla on käynnissä Varsinais-suomalaiset yritykset luonnon monimuotoisuuden tukijoina -hanke, jossa on selvitetty pk-yritystason kiinnostusta ja valmiuksia monimuotoisuustyöhön. Vastaavanlaisia kyselyitä on tehty mm. Pohjois-Savon ELY-keskuksessa maakunnan yrityksille, jotka ovat ympäristöluvituksen valvonnan piirissä. Kyselyiden perusteella yritykset ovat sekä huolissaan että kiinnostuneita luonnon monimuotoisuuskadosta.

Suomen ympäristökeskus (Syke)

Syken yritysysteistyö on viime vuosina lisääntynyt erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Luonnon monimuotoisuuden osalta yhteydenotoissa ja hankeyhteistyössä on korostunut yritysten luontovastuuseen ja esim. monimuotoisuustiekarttojen toimeenpanoon liittyvät kehittämistarpeet. Enenevässä määrin kysytään myös lakisääteisiin vaikutusarviointeihin tai vapaaehtoihin luontotekoihin liittyviä asiantuntijaselvityksiä ja maksullisen palvelutoiminnan tilaustöitä.

Yritykset ovat usein osarahoittajina yhteisrahoitteisissa hankkeissa tai etenkin isommissa hankkeissa myös hankekumppanin roolissa. Hanketoiminnan juridinen pohja varmistetaan yhteistyösopimuksilla. Syke on linjannut yritysysteistyön periaatteiksi ja toimenpiteiksi seuraavat asiat:

✓ Huolehdimme riippumattomuudesta

- » Selvitetään yrityksen suhde Syken viranomaispalveluiden lupa- ja valvonta-asioihin

- » Arvioidaan, voiko riippumattomuus tai tasapuolisuus vaarantua ulkopuolisten kannalta katsoen

✓ Vältämme esteellisyydet, emmekä hyväksy lahjontaa

- » Selvitetään valmisteluun osallistuvien mahdolliset esteellisyydet

✓ Arvostamme kumppaneidemme vastuullista toimintaa

- » Selvitetään yrityksen lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen
- » Selvitetään, onko yhteistyökumppanilla vastuullisuusohjelma tai vastaavaa

✓ Tarkastamme, että kumppani ei ole pakotteiden piirissä

- » Tarkistetaan pakotelistus

✓ Tutkimustuloksemme ovat pääosin julkisia ja tietoaaineistot avoimia

- » Neuvotellaan sopimusvaiheessa tulosten avoimuuskäytännöistä

✓ Kaupallinen toimintamme on luottamuksellista ja tasapuolista

- » Tarkistetaan maksullisen palvelutoiminnan yhteistyöehtojen hyväksyttävyyden Syken ja kilpailijoiden näkökulmista

✓ Noudatamme kaupallisessa toiminnassamme kilpailusäännöksiä

- » Tarkistetaan, onko palvelut hinnoiteltu maksuperustesäännösten mukaisesti

Tavoitteet, toimenpiteet ja vastuut yksityisen biodiversiteetti-rahoituksen kehittämiseksi

Tavoite 1. Vahvistetaan Priodiversity LIFE -kumppaneiden ja muiden keskeisten toimijoiden yhteistä ja ajankohtaista tilannekuvaa yksityisen monimuotoisuusrahoituksen toimintatapojen kehittämisestä

Toimenpiteet ja vastuut:

- Kartoitetaan keskeisiä yksityisen biodiversiteettirahoituksen toimijoita ja yhteistyön mahdollisuuksia.
 - » Esimerkkejä uusista toimijoista:
 - Rahoitussektori: Finanssiala, [sektorin luontositoumus](#)
 - Vakuutusala: Esim. Ilmarinen ja [luonnon monimuotoisuuden tiekartta](#)
 - Yritykset ja biodiversiteetti -verkostot: [FIBS](#), [UN Global Compact Network Finland](#)
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Järjestetään tilaisuuksia yhteisen tilannekuvan muodostamiseksi.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

Tavoite 2. Lisätään yhteistyötä Priodiversity LIFE -hankekumppaneiden kanssa uusien rahoitusratkaisuiden edistämiseksi

Toimenpiteet ja vastuut:

- Kehitetään uusia toimintamalleja hankekumppaneiden kanssa.
 - » Esimerkkinä Metsähallituksen Luontopalveluiden ja ympäristöjärjestöjen yhteistyön kehittäminen.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

Tavoite 3. Lisätään keskustelua yksityisen rahoituksen roolista biodiversiteettitavoitteiden toimeenpanossa ja elinkeinojen kehittämisessä

Toimenpiteet ja vastuut:

- Lisätään keskustelua luontopohjaisten ja kiertotalouden ratkaisujen, TKI-toiminnan sekä uusien elinkeinotoiminnan kehittämismahdollisuuksista luontokadon pysäyttämisessä.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Järjestetään tunnistettujen sidosryhmien kanssa verkostotapaamisia, esimerkiksi Säätiöt ja rahoitus -verkostotapaaminen, Finanssiala -verkostotapaaminen.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

- Osallistetaan TEMiä luonnon monimuotoisuustavoitteiden huomioimisessa, esimerkiksi yritystukiin liittyen.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Kehitetään ympäristöhallinnon ja ympäristöjärjestöjen yhteistyötä uusien biodiversiteettirahoitukseen liittyvien toimijoiden kanssa, tunnistetaan yhteistyön synergiat ja luodaan uusia yhteistyön malleja, sekä kuvataan eri toimijoiden roolit.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

Tavoite 4. Kehitetään yksityisen rahoituksen pilottihankkeita ja toimintamalleja

Toimenpiteet ja vastuut:

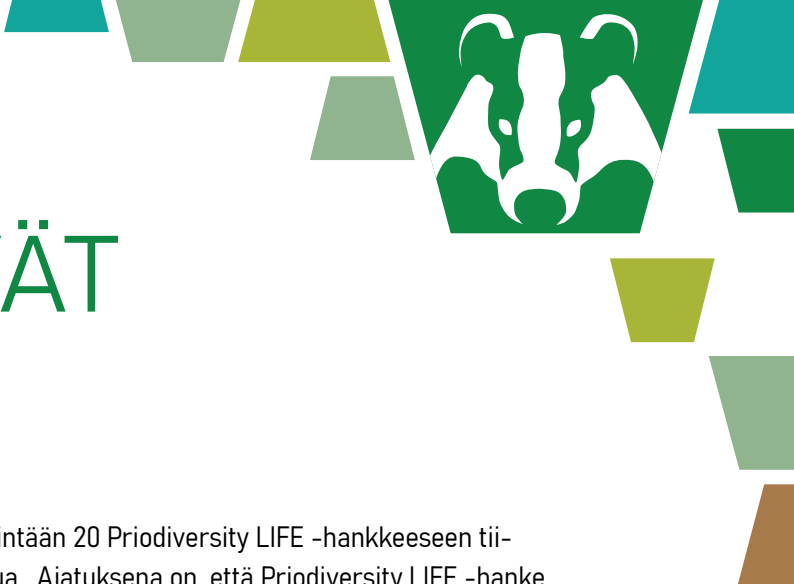
- Kehitetään uusia toimintamalleja EU-rahoitteisten ja muiden hankkeiden omarahoitukselle.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Kehitetään toimintamalleja hallinnon ja yritysten yhteishankkeille.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Edistetään yritysyhteistyön lainsäädännöllisten esteiden poistamista.
 - » Esimerkiksi LUMO-ohjelmien toimeenpanon rahoitus ja säätiöt yhteistyö: yhteisen toimintamallin kehittäminen yhdessä Säätiöt ja rahoitus ry:n kanssa.
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

- Valmistellaan tarvittaessa täydentävä hanke
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit
- Best practices - kansainväliset toimintamallit, osallistutaan esimerkiksi yhteiseen tilaisuuteen muiden SNAP-hankkeiden kanssa
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit

Tavoite 5. Kehitetään yksityisen biodiversiteettirahoituksen seurantaa

Toimenpiteet ja vastuut:

- Ollaan mukana kehittämässä kansallista yksityisen rahoituksen seurantaa YK:n biodiversiteettisopimuksen seurannan mukaisesti ja täydennetään sitä mahdollisuuksien mukaan kansallisilla tarpeilla (seurannan nykytila, päivitystarpeet, kumppanit: Tilastokeskus).
 - » Vastuu: Kaikki Priodiversity LIFE -hankekumppanit, VNK

TÄYDENTÄVÄT HANKKEET

Priodiversity LIFE -hanke tulee fasilitoimaan vähintään 20 Priodiversity LIFE -hankkeeseen tiiviisti liittyvää täydentävän projektin rahoitushakua. Ajatuksena on, että Priodiversity LIFE -hanke toimii sateenvarjona, jonka alle kerätään sen tavoitteita tukevia muita hankkeita. Tällöin luontokatoa pystytään torjumaan yhtenä yhtenäisenä rintamana sirpaleisen hankejoukon sijaan.

Hankkeiden käynnistämisessä tullaan hyödyntämään verkostoitumistapaamisia, joissa järjestetään työpajoja Priodiversity LIFE -hankkeessa esille nousseista hanketarpeista lähtien.

Täydentävien hankkeiden suuntaa antavat reunaehdot

- A. Priodiversity LIFE -hankkeen täydentävien hankkeiden tulee toteuttaa PAF-ohjelmaa tai tukea kansallista ennallistamissuunnitelmaa. (Priodiversity LIFE-hankkeen ja täydentävien hankkeiden tulisi johtaa PAF-ohjelman täysimääräiseen toteuttamiseen (pl. meri). HUOM! On mahdollista, että ennallistamissuunnitelma tulee syrjäyttämään PAF-ohjelman lähivuosina.)
- B. olla alkanut 1.1.2022 jälkeen
- C. tukea tiiviisti jotain Priodiversity LIFE -hankkeen tavoitteista, jotka ovat
 - a. ekologisten verkostojen vahvistaminen,
 - b. heikentyneiden elinympäristöjen tukeminen,
 - c. yhteistyöverkostojen ja osaamisen vahvistaminen,
 - d. tiedonhallinnan ja hankinnan kehittäminen,
 - e. biodiversiteettirahoituksen mobilisointi
- D. joko monistaa tai jatkokehittää Priodiversity LIFE -hankkeen toimenpiteiden tuloksia
- E. tai toteuttaa PAF-ohjelman toimenpiteitä, jotka jäävät Priodiversity LIFE -hankkeen ulkopuolelle (pl. meri)
- F. olla budjetiltaan yli 200 000 €
- G. olla joko alueellisia, tai valtakunnallisia tai kansainvälisiä

HUOM! LIFE-hankkeita ei lasketa Priodiversity LIFE -hankkeen raportoinnissa täydentäväksi rahoitukseksi.

Täydentävien hankkeiden teemat

Priodiversity LIFE -hanketta tiiviisti tukevia täydentäviä hankkeita halutaan valmistella alla olevista teemoista. Eri teemoja voidaan yhdistää täydentäviä hankkeita valmisteltaessa. Täydentävät hankkeet voivat olla myös sellaisia, joihin hankekumppanit eivät osallistu, kuten hankkeen ulkopuolisten maakuntien LUMO-ohjelmien toteuttaminen.

- ✓ Ennallistaminen ja luonnonhoito
- ✓ Luontotiedon tuottaminen, kokoaminen ja hyödyntäminen
- ✓ Ekologinen kompensatio – yksityistä rahoitusta ennallistamiseen
- ✓ Hankkeen LUMO-ohjelmien toteuttaminen
- ✓ Maanomistajien neuvonta ja motivointi
- ✓ Vaikuttavuuden seurannan kehittäminen
- ✓ Hankkeen ulkopuolisten maakuntien LUMO-ohjelmien laatiminen ja toteuttaminen
- ✓ Maankäytön yhteensovittaminen
- ✓ Maanomistajien tukien tarkastelu ja rahoitusmallit
- ✓ OECM
- ✓ Maatalouden monimuotoisuuden tulosperusteiset tuet
- ✓ Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- ✓ Tietojärjestelmäkehitys ja datanhallinta
- ✓ Yritysten sekä yksityisten ja julkisten toimijoiden luontovastuun edistäminen
- ✓ Kansalaisten luontoyhteyden vahvistaminen
- ✓ Suojelualueiden kestävän käytön edistäminen
- ✓ Luontopolitiikan johdonmukaisuuden edistäminen

LUONTORAHOITUS LIIKKEELLE -VERKOSTOTAPAAMISET

Priodiversity LIFE -hankkeen biodiversiteettirahoitus-hubi pyrkii edistämään luontorahoituksen liikkeelle panemista ja uusien täydentävien hankkeiden käynnistämistä järjestämällä verkostoitumistapahtumia. Tapahtumasarja käynnistyy syksyllä 2025 ja viimeinen tilaisuus pidetään keväällä 2031. Tilaisuuksia järjestetään hankkeen aikana 10–12 kertaa.

Tavoitteet: Tapahtumien päätavoitteena on saada liikkeelle vähintään 20 uutta hanketta, jotka yhdessä Priodiversity LIFE -hankkeen kanssa mahdollistavat luontokadon pysäyttämisen Suomessa. Tavoitteena on myös kasvattaa hankeosaamista, lisätä tietoa ja osaamista rahoituksesta ja rahoituksen hakemisesta, sekä jakaa tietoa kokemusten ja hyvien esimerkkien avulla, vahvistaa yhteistyötä ja kumppanuuksia verkostoitumalla sekä saada mukaan uusia toimijoita.

Kohderyhmät: Priodiversity LIFE -kumppaniorganisaatiot fasilitoivat uusien hankkeiden käynnistymistä. Tapahtumiin kutsutaan osallistujiksi rahoittajia, julkisen sektorin organisaatioita, tutkimus- ja opetuslaitoksia, yrityssektorin edustajia, edunvalvontajärjestöjä, yhteisömaanomistajia, vesienhoidon- ja metsänhoidon yhdistyksiä, muiden käynnissä olevien biodiversiteettihankkeiden toimijoita, luonnonsuojelujärjestöjä, sekä paikallisia ja alueellisia yhdistyksiä sekä erilaisia yhteisöjä. Tavoitteena on saada myös uusia toimijoita mukaan hankkeisiin.

Tilaisuuksien pääjärjestäjät: Tilaisuuksien pääjärjestäjinä ovat Metsähallituksen Luontopalvelut, Ympäristöministeriö ja hankkeessa mukana olevat ELY-keskukset (KAS, LAP, PIR, POP, POS ja VAR), tulevaisuudessa Elinvoimakeskukset. Tilaisuuksien aiheista sovitaan biodiversiteettirahoitushubin ja hubin verkostotapaamiset-työryhmien kesken.

Yhteistyötahot: Tapahtumat voidaan järjestää yhteistyössä teemasta ja ajankohdasta riippuen Luonnon monimuotoisuuden osaajaverkoston ja muiden sidosryhmien, kuten eri rahoittajatahojen, säätiöiden, rahastojen, muiden hankkeiden, maatalousjärjestöjen, maakuntaliittojen, elinkeinojärjestöjen, yritysten, kuntien, verkostojen, kehitysyhtiöiden, yhdistysten, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa.

Tapahtumien sisältö

Tapahtumien ohjelmassa on aina rahoitustiedon ja hankeosaamisen lisäämisen osuus. Tapahtumien ohjelmassa huomioidaan täydentävien hankkeiden teemat. Tapahtumissa voi olla erilaisia painotuksia, kuten alueellinen painotus tai biodiversiteettitavoitteiden kytkeytyminen ilmastotavoitteiden kanssa.

Tapahtumien ohjelmat koostuvat:

1. rahoitustiedosta ja hankeosaamisen lisäämisestä

- kansalliset ja EU-rahoitusohjelmat: rahoitusmahdollisuudet ja -ehdot, ohjelmakaudet, hakuajat, muut hakutiedot
- yksityinen rahoitus: rahoitusmahdollisuudet, yksityisen rahoituksen käytön rajoitukset
- Hankehakuosaamisen kasvattaminen ja kehittäminen

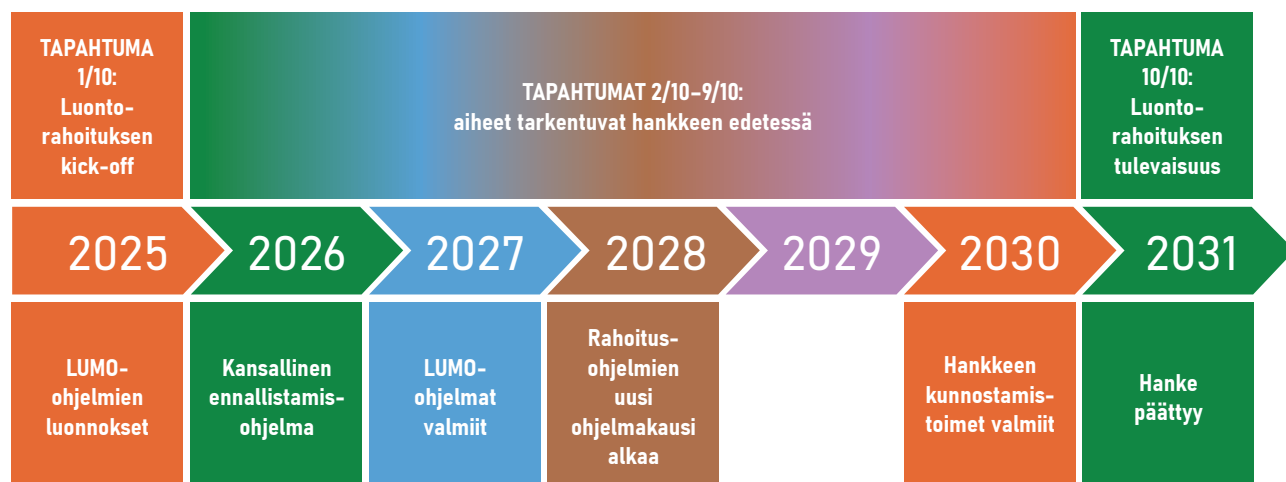
2. täydentävien hankkeiden teemoista ja hanketarpeista, kuten

- Luontotiedon tuottaminen ja kehittäminen: tutkimus- ja seurantatieto, tiedonhallinnan kehittäminen

- Kunnostaminen ja ennallistaminen: toimenpiteet, pilotit, talkootoiminta
- Kytkeytyminen ilmasto-, meri-, vesistö- ja luontohyvinvointiteemoihin: eri teemoja tukevat hankkeet ja toimenpiteet
- Elinympäristöt: esim. metsät, vesistöt, maatalous
- Alueellisuus: esim. maakunnallisten LUMO-ohjelmien toimenpiteiden toteuttaminen, paikallisuonnon erityispiirteiden huomioiminen
- Viestintä, koulutus ja neuvonta: viestinnän keinot, koulutus- ja neuvontatarpeet kansalaisille ja asiantuntijoille, tietoisuuden lisääminen

Tapahtumasarjan ohjelmarunko ja aikajana

Tapahtumien sisällöissä ja ajoittamisissa pyritään huomioimaan muun muassa hankkeessa syntyvien tuotosien hyödyntäminen, maakunnallisten LUMO-ohjelmien valmistumiset, kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistuminen, rahoitusten hakuajat ja rahoitusohjelmien ohjelmakaudet.

Kuva 3 Verkostotapahtumien, hankkeen toimenpiteiden, rahoitusohjelmien ja muiden olennaisten ohjelmien aikajana vuosille 2025–2031

Vuosi 2025 – Priodiversity LIFE -hankkeen luontorahoituksen kick-off

- Tilaisuus 1/10
- Teema: biodiversiteettirahoitushubin esittäytyminen, strategian esittely, kuten rahoituksen nykytila ja hankkeen tavoitteet, verkostotapaamisten esittely, tiedon jakaminen rahoitusmahdollisuuksista, täydentävien hankkeiden fasilitointi
- Kohderyhmä: Priodiversity LIFE -hankekumppanit, kunnat, maakuntaliitot, muut hankkeet ja ohjelmat, järjestöt, konsulttiyritykset, tutkimuslaitokset jne.

Vuodet 2026–2030

- Tilaisuudet 2/10–9/10
- Tapahtumien teemat tarkentuvat hankkeen edetessä.

Vuosi 2031 – Luontorahoituksen tulevaisuus

- Tilaisuus 10/10
- Teema: Hankkeen jälkeinen aika, eli kuinka täydentävän rahoituksen tavoitteet on saavutettu, mikä on rahoitustilanne vuonna 2031, mistä saa tietoa rahoitusmahdollisuuksista, mihin rahoitusta tarvitaan vuodesta 2031 eteenpäin ja miten biodiversiteettirahoitushubin työ jatkuu hankkeen jälkeen.
- Kohderyhmä: Priodiversity LIFE -hankekumppanit sekä biodiversiteettirahoitushubin toimintaan ja tilaisuuksiin osallistuneet toimijat.

PRIODIVERSITY

Hanke on saanut osarahoitusta Euroopan unionin LIFE -ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan unioni tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Liitteet: Biodiversiteettirahoituskentän mahdollisuuksien tunnistaminen

Rahoituskortit

Lukuohje rahoituskorteille

- Tunnistettujen rahoitusohjelmien perustietokortit ja tarkemmat SWOT-analyysit aakkosjärjestyksessä. Lopussa omana listanaan ovat päättäneet rahoitusohjelmat, joista ei tehty SWOT-analyysijä.
- Perustietokortit perustuvat julkisista lähteistä marraskuussa 2024 – maaliskuussa 2025 saatuihin tietoihin, sekä muutamiin täydentäviin haastatteluihin tai täydentäviin sähköpostitiedusteluihin.
- SWOT-analyysin lopputulos, joka on merkitty oransseilla reunuksilla, perustuu seuraaviin päänäkökulmiin:
 - Vahvuudet: Rahoitusohjelmat, jotka selkeästi rahoittavat biodiversiteettitoimia
 - Heikkoudet: Rahoitusohjelmat, joissa on esimerkiksi lyhyet hankkeen toteutusajat eli ne eivät sovellu pitkäjänteiseen tekemiseen tai rahoitusohjelmat, joissa omarahoitusosuus on huomattavan suuri osuus kokonaisrahoituksesta
 - Mahdollisuudet: Rahoitusohjelmat, joissa biodiversiteettityötä tukevaa toimintaa on mahdollista rahoittaa, mutta se ei ole vielä muodostunut yleiseksi käytännöksi
 - Uhat: Rahoitusohjelmat, joissa rahoitetaan ensisijaisesti muuta kuin biodiversiteettityötä ja kyseinen työ on ristiriidassa biodiversiteettityön kanssa
- Suurimmassa osassa ohjelmia on sekä vahvuuksia, heikkouksia ja mahdollisuuksia ja isossa osaa myös uhkia.

Ahti-ohjelma* 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:
Ympäristöministeriö

Nykyisen ohjelmakauden kesto:
2023-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Noin 3 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: Ei tiedossa

Omavastuuosuus: Riippuu hankkeen rahoitussopimuksesta ja vaihtelee tapauskohtaisesti

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Ympäristöministeriön Ahti-ohjelma jatkaa aiemman Raki-ohjelman työtä. Ohjelma rahoittaa investointeja, sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita, joilla edistetään ravinteiden kierrätystä sekä vesien ja meren tilan paranemista.

Kohderyhmä: Kunnostushankkeiden hankevetäjä voi olla mikä tahansa y-tunnuksellinen rekisteröity toimija ja toteuttajana voivat olla myös yksityishenkilöt. Hankkeella pitää olla vastuutaho, vaikka sen toteutettaisiin yhteistyössä useamman toimijan kanssa.

Käyttörajoitukset: Rahoitus kohdistuu vesien- ja merenhoidon hankkeisiin, erityisesti vesien ja meren tilan parantamiseen tähtääviin toimenpiteisiin. Alueellisesti ohjelma keskittyy Saaristomereen ja sen valuma-alueeseen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ahti-ohjelman rahoituksella voidaan tukea PAF-ohjelman vesien- ja merenhoitoon liittyviä toimenpiteitä, kuten vesiekosysteemien tilan parantamista ja suojelua. Toimenpiteet E.2.1. ja E.2.8.

Ahti-ohjelma 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman vahvuus suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ahti-ohjelma jatkaa usean ohjelman, vesiensuojelun tehostamisohjelma (2019-2023) sekä ravinteiden kierrätysohjelma (2012-2023) ja Saaristomeri-ohjelma (2021-) työtä ja rakentuu siten suoraan aiempien hankkeiden opeille luoden pitkäaikaista vaikuttavuutta.
- Ohjelma on siten poikkeuksellisen pitkä ja tuonut aidosti ravinnekierron ajatuksen laajasti toimijakentälle. Kattaa suuren verkoston vesiensuojeluun liittyviä toimijoita.

Rahoitusohjelman mahdollisuudet suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet yhdistetty huoltovarmuuteen, ruokaturvaan ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseen, jolloin toimenpiteillä saadaan tehokkaasti edistettyä useampaa haastetta kerrallaan sitouttaen erilaisia toimijoita biodiversiteettityöhön jotka eivät normaalisti siihen sitoutuisi.
- Keskittyminen Saaristomereen ja sen valuma-alueeseen voi tuoda mukaan kohdennettuja hyötyjä rajatulle maantieteelliselle alueelle.

Rahoitusohjelman heikkous suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Markkinaehtoisen ravinnekierron edistäminen ei ole vielä realisoitunut liiketoimintana ja kysyntänä, ja fossiiliset vaihtoehdot ovat edelleen kannattavampia.
- Ohjelman toimenpiteet ovat tähän asti kohdistuneet suoraan toimintaan, kuten kipsiin, ja kun raha loppuu, kipsi loppuu, eli ohjelmalla ei ole onnistuttu tehokkaasti systeemisen muutoksen edistämässä.
- Ohjelmalla ei ole saatu toistaiseksi aikaan skaalautuvia ratkaisuja – rahoituksesta puuttuu yrityskehittämisen näkökulma.

Rahoitusohjelman uhat suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Monitoimijuuteen ja valuma-alueeseen keskittyminen saattaa hajauttaa toimintaa liikaa suhteessa käytössä oleviin resursseihin, jolloin itse vesistöjen kuntoa ei saada parannettua tai parannukset jäävät näennäisiksi.

AKKE-rahoitus 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Maakuntien liitot

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Määrärahat päätetään vuosittain valtion budjetissa. 2021–2027 ohjelmakauden osalta koko ohjelmakauden budjetti on noin 30 miljoonaa euroa*. Keskimääräinen tuki per hanke n. 30-70k.

Seuraava ohjelmakausi: Ohjelmakaudet vaihtelevat maakunnittain

Omavastuuosuus: Tuen enimmäismäärä on 70 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Tukea myönnetään enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen. AKKE-rahoitus kohdennetaan maakuntaohjelmien ja valtion aluekehittämispäätösten mukaisesti. Rahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi alueiden vahvuuksiin ja erikoistumiseen perustuviin pienimuotoisiin kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeisiin.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea erilaiset toimijat, kuten kunnat, yritykset, oppilaitokset ja järjestöt, jotka toteuttavat maakuntaohjelman tavoitteita edistäviä hankkeita. Tarkemmat hakukriteerit määrittää kunkin maakunnan liiton hakuilmoituksissa.

Käyttörajoitukset: AKKE-rahoituksella tuetaan pääasiassa pienimuotoisia kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeita.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Voi osaltaan tukea PAF-ohjelman tavoitteita silloin, kun ne liittyvät maakuntien kehittämissuunnitelmien mukaisiin biodiversiteetin edistämiseen tähtääviin hankkeisiin. Tämä voisi sisältää esimerkiksi biodiversiteettitoimien pilotointeja, luonnon monimuotoisuutta tukevia innovaatiohankkeita tai alueellisia selvityksiä, jotka lisäävät tietoa ja ymmärrystä luonnon suojelutarpeista. Koska AKKE-rahoitus on varsin joustava ja soveltuu monenlaisiin kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeisiin, se voi tukea paikallisesti priorisoituja luonnon monimuotoisuustoimia, jotka täydentävät EU:n biodiversiteettistrategian mukaisia PAF-toimia.

AKKE-rahoitus 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria vahvuuksia, sillä rahoitus ei kohdistu biodiversiteetti työhön kuin hyvin välillisesti tällä hetkellä.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitus on pienimuotoista, lyhytkestoista ja ensisijaisesti tarkoitettu kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeisiin.
- Rahoituksen ensisijainen tarkoitus on elinvoiman lisääminen, joka voi olla ristiriidassa biodiversiteettitavoitteiden kanssa.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitus voisi toimia esimerkiksi esiselvitykseen alueen luonnontilan kohentamiseksi tai jonkin suuremman hankkeen päätyttyä tulosten ylläpitämiseen.
- Alueellinen kohdistuminen ja alueellisten piirteiden korostuminen soveltuu hyvin biodiversiteettitarpeisiin.
- Maakuntien Lumo-ohjelmien toimenpiteiden rahoittaminen.
- Mahdollisuus vaikuttaa maakuntaohjelmien painopisteisiin.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Rahoitus kohdistuu rakennemuutoksen mitigointiin ja elinvoiman lisäämiseen, joka saattaa olla myös biodiversiteetti työn vastaista. Tätä lieventää kuitenkin rahoituksen DNSH arvioinnin alaisuus.

Common Agricultural Policy, CAP-tuet 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:

Toimeenpaneva viranomainen
Ruokaviraston ja alueelliset ELY-
keskukset (MMM hallinnoi)

Nykyinen rahoituskausi: 2023–2027

Nykyisen rahoituskauden budjetti:

Yhteensä ilman kansallisia tukia 8
525,9 milj. euroa, josta 42milj. on
Ahvenanmaan osuus

Seuraava rahoituskausi: ei

vahvistettu, oletettavasti 2028-2032

Omavastuuosuus: Ei sovellettavissa

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Maatalouden kilpailukyvyn tukeminen, ympäristön ja ilmaston suojele maatalouskäytössä, maaseutualueiden kehittäminen ja elinvoimaisuuden parantaminen, sekä elintarvikkeiden huoltovarmuuden takaaminen ja kestävä ruuantuotanto.

Kohderyhmä: Viljelijät, yrittäjät, maaseudun asukkaat ja kehittäjät (kuten oppilaitokset, yhteiskehityshankkeiden toteuttajat, järjestöt)

Käyttörajoitukset: CAP:ista rahoitettu toiminta on voimakkaasti säädeltyä. Jokainen toimenpide sisältää omat käyttörajoitukset joihin hakijan on tutustuttavan, sillä jokainen toimenpide on suunnattu omaan erilliseen tarpeeseensa. Hakijoiden on täytettävä kunkin toimenpiteen tukikelpoisuus ja tukiehdot joissa on määritelty, kuka voi hakea tukea mihin tarkoitukseen ja mille alueelle. Lisäksi ehdollisuusvaatimukset kattavat esimerkiksi erilaisia ympäristöehtoja, jotka jokaisen tukea saavan on täytettävä sanktion uhalla.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten:

Rahoitusta hyödynnetään PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen. PAF:issa linjataan, että maatalouteen liittyvät toimenpiteet katetaan CAP:in avulla.

Common Agricultural Policy, CAP-tuet / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- CAP tuet ovat kattavat ja tuotantokenttää ohjaava rahoitusmuoto ja siihen liittyvät ehdolliset ympäristövaatimukset asettavat yhteneväisen perustason toiminnalle ja varmistaa lainsäädännön ja ympäristövaatimusten huomioimisen alkutuotannossa.
- CAP suunnitelmassa maatalouden biodiversiteettiin suunnattua rahoitusta on huomattava määrä
- Biodiversiteetti on yhtenä erityistavoitteena läpileikkaava teema ja CAP mahdollistaa EU-laajuisesti yhteismitallista toimintaa

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Maataloustukia sitoo EU:n yhteinen maatalouspolitiikka, jota ei esimerkiksi sido DNSH kriteeristö.
- Nykyinen rahoituskausi on toimeenpanoltaan vanhoja käytäntöjä säilyttävä uudistavan sijaan ja sen ympäristötavoitteet ovat heikkoja ja ehdollisia.
- Maatalouden kannattavuus on heikkoa ja uudistus vaatii tukia, jotka eivät ohjaa valitsemaan kestäviä vaihtoehtoja.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Suomen CAP suunnitelman erityistavoitteet ovat hyvät ja suunnitelman arvioinnin mukaan luonnon monimuotoisuus lisääntyy uusien ja nykyisestä kiristyvien toimenpiteiden ja suurempien tavoite-alojen ansiosta. Vaikuttavimpiin toimenpiteisiin kuuluvat turvemaiden ja kivennäismaiden raivauksen vähentämistä edistävät ehdollisuusvaatimukset, ympäristökorvauksen maanparannus- ja saneerauskasvien viljely sekä suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet.
- CAP politiikalla on mahdollista lisätä resilienssiä ja tavoittaa koko alkutuotanto.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Suurin uhka CAP tuissa liittyy niiden tulevaisuuteen. Niin kauan kun maataloustukia saadaan biodiversiteetin kannalta haitalliseen toimintaan (erit. lihatalouteen), eivät rahoituksen positiiviset tekijät kata negatiivisia vaikutuksia.
- Jos tukia ei saada sisältämään sitovia ympäristötavoitteita ehdollisuusvaatimusten lisäksi, tuet kohdistuvat myös jatkossa suurilta osin biodiversiteetin kannalta potentiaalisesti haitallisiin kohteisiin.

The Digital Europe Programme 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa rahoitusta hallinnoivat tarvittaessa kansalliset kontaktipisteet, esimerkiksi Business Finland

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: kokonaisbudjetti vuosille 2021–2027 on noin 7,5 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omarahoitusosuus: Tyypillisesti omarahoitusosuus on 20–50 %

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Rahoitus on pääosin tarkoitettu monikansallisiin hankkeisiin, joissa EU:n sisämarkkinoiden integraatio ja digitaaliset yhteiset resurssit ovat keskiössä.

Kohderyhmä: Julkiset toimijat (esim. viranomaiset ja kunnalliset organisaatiot), yksityiset yritykset, erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset), tutkimusorganisaatiot ja korkeakoulut, sekä kansalaisjärjestöt.

Käyttörajoitukset: Käyttö on suunnattu: Suorituskykyinen tietojenkäsittely ja infrastruktuuri, keinotekoisen älyn (AI) ja datan käyttöönotto, kyberturvallisuus, digitaalisten taitojen parantaminen, sekä digiteknologioiden käyttöönotto julkishallinnossa ja yhteiskunnassa.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF-ohjelmaan. Digital Europe voi tukea digitaalisia innovaatioita, jotka liittyvät ilmastotyöhön, biodiversiteettiin ja ympäristönsuojeluun. Esimerkiksi ohjelma voi rahoittaa hankkeita, jotka käyttävät tekoälyä ja data-analytiikkaa ilmastomuutoksen ja luontokadon seurantaan.

The Digital Europe Programme 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Keskittyy digitaalisten teknologioiden, kuten tekoälyn, superlaskennan ja kyberturvallisuuden, kehittämiseen ja käyttöönottoon. Näitä teknologioita voidaan hyödyntää biodiversiteetin seurannassa, datan analysoinnissa ja ympäristön tilan arvioinnissa.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei ole suunnattu suoraan biodiversiteettihankkeisiin.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Digital Europe voi tukea digitaalisia innovaatioita, joka liittyy ilmastotyöhön, biodiversiteettiin ja ympäristönsuojeluun, ja joilla voisi olla merkittävä skaalautumiskyky.
- Rahoitusta voisi potentiaalisesti hyödyntää biodiversiteetin seurannan menetelmien kehittämiseen (esim. kaukokartoitus, eDNA) tai olemassa olevan datan käsittelyyn.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Digitalisaation seurauksena saattaa ilmentyä negatiivisia luontovaikutuksia.

EIP:n (Euroopan Investointipankki) ympäristöhankkeiden rahoitus 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Euroopan Investointipankki

Nykyinen ohjelmakausi: Jatkuva

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Vuonna 2023 Euroopan investointipankki (EIP) myönsi 49 miljardia euroa suoraan ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen liittyviin hankkeisiin.

Seuraava ohjelmakausi: Jatkuva

Omavastuuosuus: Vähintään 50 % hankkeen kustannuksista tulee rahoittaa, joko omalla pääomallaan tai muista lähteistä hankitulla rahoituksella.

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Tavoitteena on edistää EU:n kestäväää kasvua ja työllisyyttä, sekä ilmastomuutoksen torjuntaa. Ympäristöhankkeiden rahoituksella pyritään muun muassa vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, parantamaan energiatehokkuutta ja suojelemaan luonnon monimuotoisuutta.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea sekä julkiset että yksityiset tahot, mukaan lukien valtiot, paikallisviranomaiset, yritykset ja rahoituslaitokset, jotka toteuttavat EU:n tavoitteita tukevia hankkeita.

Käyttörajoitukset: Rahoitettavien hankkeiden tulee olla taloudellisesti kannattavia ja edistää EU:n politiikan painopisteitä. EIP ei rahoita hankkeita, jotka ovat ristiriidassa EU:n ympäristö- tai sosiaalisten standardien kanssa.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Voidaan. EIP:n ympäristörahoituksella voidaan tukea hankkeita, jotka tähtäävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen. Tällaisia hankkeita voivat olla esimerkiksi luonnonsuojelualueiden perustaminen ja ylläpito, ekosysteemien ennallistaminen sekä uhanalaisten lajien suojelu.

EIP:n (Euroopan Investointipankki) ympäristöhankkeiden rahoitus 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- EIP on yksi maailman suurimmista julkisista rahoituslaitoksista, ja sillä on merkittävät resurssit biodiversiteettihankkeiden tukemiseen.
- EIP tukee EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa ja EU:n biodiversiteettistrategiaa 2030, mikä lisää rahoituksen ennakoitavuutta.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

EIP:n suora rahoitus painottuu yleensä yli 25 miljoonan euron hankkeisiin, mikä voi rajata pois pienempiä hankkeita.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

EU:n biodiversiteettistrategia ja vihreä kehitys lisäävät EIP:n kiinnostusta rahoittaa luonnonsuojelua ja ekosysteemipalveluiden ylläpitoa.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- EIP:n ympäristöbudjetti kattaa myös ilmastotoimet, energiatehokkuuden ja infrastruktuurin kehittämisen, mikä voi vähentää biodiversiteettihankkeiden osuutta kokonaisrahoituksesta.
- Biodiversiteetin suojele ei aina tuota suoria taloudellisia hyötyjä, mikä voi tehdä hankkeista vaikeasti perusteltavia rahoituspäätöksissä.

Erasmus + 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa ohjelmaa hallinnoi ja toimeenpääsee Opetushallitus

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Kokonaisbudjetti kaudelle 2021–2027 on noin 26,2 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omavastuuosuus: Kattaa 100 % tukikelpoisista kustannuksista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Koulutuksen ja osaamisen kehittäminen, nuorisovaihto ja –yhteistyö, työllistettävyyden ja yrittäjyyden edistäminen, urheilun ja liikunnan edistäminen, sekä kansainvälinen yhteistyö ja innovaatio.

Kohderyhmä: Oppilaitokset kaikilla koulutusasteilla, nuoriso- ja urheilujärjestöt, julkiset ja yksityiset organisaatiot, jotka toimivat koulutuksen, nuorison tai urheilun alalla, sekä työelämäyhteistyöhön liittyvät tahot.

Käyttörajoitukset: Rahoituksen käyttö on suunnattu koulutukseen, nuorisoon, urheiluun, sekä aikuiskoulutukseen. Rahoitusta myönnetään esimerkiksi liikkuvuushankkeisiin, strategiaan kumppanuuksiin, verkostoitumiseen ja politiikkayhteistyöhön.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Erasmus+ ei ole suoraan suunnattu PAF-ohjelman toteuttamiseen, mutta se voi tukea PAF:n tavoitteita epäsuorasti esimerkiksi koulutuksen, osaamisen kehittämisen ja nuorten osallistumisen kautta.

Erasmus + 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Tukee koulutusta, osaamisen kehittämistä ja kansainvälistä yhteistyötä, mikä voi edistää biodiversiteettiosaamisen leviämistä.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Pääfokus on koulutuksessa, liikkuvuudessa ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Voi tukea biodiversiteettityötä epäsuorasti esimerkiksi koulutuksen, osaamisen kehittämisen ja nuorten osallistumisen kautta. Rahoitusta voisi käyttää, esimerkiksi tutkimusmatkojen ja kenttätöiden rahoitukseen.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria uhkia.

EU4Health-ohjelma 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Euroopan Komissio

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Noin 4,4 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: Alkaa 2028

Omapastuuosuus: Vähintään 20–40 % hankkeen kustannuksista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: EU4Health-ohjelma keskittyy ensisijaisesti terveydenhuollon vahvistamiseen, kriisivalmiuden parantamiseen ja terveyden edistämiseen Euroopan unionissa.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea EU:n jäsenvaltiot, niiden alueelliset ja paikalliset viranomaiset, terveysalan järjestöt, tutkimuslaitokset sekä muut oikeushenkilöt, jotka toimivat terveyden edistämisen parissa.

Käyttörajoitukset: EU4Health-ohjelman varat kohdennetaan neljään pääalueeseen: terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäisy, valmius ja reagointi rajat ylittäviin terveysuhkiin, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden saatavuuden parantaminen, sekä terveydenhuoltojärjestelmien vahvistaminen ja digitalisaatio.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa kytkentää PAF-ohjelmaan. Ohjelman päätavoitteet eivät suoraan liity biodiversiteettityöhön, mutta on mahdollista, että jotkin hankkeet voivat epäsuorasti tukea näitä tavoitteita erityisesti silloin, kun ne liittyvät ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

EU4Health-ohjelma 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria vahvuuksia, sillä rahoitus ei kohdistu tällä hetkellä biodiversiteetti työhön kuin hyvin välillisesti.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ohjelma keskittyy ensisijaisesti terveydenhuollon vahvistamiseen, kriisivalmiuden parantamiseen ja terveyden edistämiseen Euroopan unionissa.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Jotkin ohjelman alaiset hankkeet voivat epäsuorasti tukea biodiversiteettityötä erityisesti silloin, kun ne liittyvät ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen luonnon näkökulmasta.
- EU4Health-ohjelma noudattaa "One Health" -periaatetta, joka tunnustaa ihmisten, eläinten ja ympäristön terveyden välisen yhteyden. Tämä lähestymistapa voi tarjota mahdollisuuksia hankkeille, jotka yhdistävät biodiversiteetin ja terveyden edistämisen.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria uhkia.

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa ELY-keskukset

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Suomessa noin 1,5 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omavastuuosuus: Vähintään 15–50 % hankkeen kustannuksista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Vähentää alueellisia kehityseroja Euroopan unionin sisällä ja edistää taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea muun muassa pk-yritykset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kunnat, julkisyhteisöt, yhdistykset ja osuuskunnat, jotka toteuttavat hankkeita EAKR:n tavoitteiden mukaisesti.

Käyttörajoitukset: EAKR:n varat kohdennetaan viiteen poliittiseen tavoitteeseen. Älykkäämpi Eurooppa: Innovaatioiden, digitalisaation, talouden muutoksen ja pk-yritysten tukeminen. Vihreämpi, hiilineutraali Eurooppa: Investoinnit energiasiirtymään, uusiutuviin energialähteisiin ja ilmastomuutoksen torjuntaan. Yhteydeltään parempi Eurooppa: Strategiset liikenne- ja digitaaliverkot. Sosiaalisempi Eurooppa: Työllisyyden, koulutuksen, sosiaalisen osallisuuden ja terveydenhuollon tukeminen. Kansalaisia lähellä oleva Eurooppa: Paikallislähtöisten kehitysstrategioiden ja kestävän kaupunkikehityksen tukeminen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa liityntäkohtaa yhteenkään PAF tavoitteeseen. Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi edistää energiatehokkuustoimenpiteitä, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, ilmastomuutokseen sopeutumista ja kiertotalouteen siirtymistä. Näitä tavoitteita voidaan edistää myös biodiversiteetti toimenpiteillä tai samalla biodiversiteettiä edistäen. Innovatiivinen Suomi (toimintalinja 1) ja Saavutettavampi Suomi (toimintalinja 3) tarjoavat myös mahdollisuuksia biodiversiteetti hankkeiden toteuttamiseen, vaikka nekaan eivät eksplisiittisesti kata biodiversiteettiteemaa.

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- EAKR:stä voidaan rahoittaa pk-yritysten ympäristöystävällisiä tuotantoprosesseja ja resurssitehokkuutta. Rahoitus on mahdollista kohdistaa myös suoraan luonnonsuojelun ja ennallistamisen toimenpiteille.
- Rahoitus tähtää arvoketjujen uudistamiseen ilmaston kannalta kestäväksi, joka voi tukea arvoketjun positiivisia biodiversiteettivaikutuksia.
- Koko EU:ta koskevissa kriteereissä ja suuntaviivoissa biodiversiteetti on vahvasti mukana.
- Kansallinen ohjaus tekee instrumentin käytön helpoksi ja raportointivelvoitteet ovat kohtuulliset.
- Ketterät 2-3 vuoden hankkeet, jossa voidaan toteuttaa lyhyitä hankekokonaisuuksia.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Suomen Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelma-asiakirjassa, joka ohjaa EAKR:n toimeenpanoa, enemmistö kaikista biodiversiteettiin liittyvistä maininnoista liittyvät suoraan JTF* toimenpiteisiin.
- Suomen kansalliset kriteerit eivät noteeraa luonnon monimuotoisuutta EU-kriteerien tasolla.
- Rahoitus keskittyy selvitystasoon, toimenpiteille ja jatkotyölle hankala saada rahoitusta.
- Mahdollisuuksia ei tunneta riittävän hyvin.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Voi edistää ilmastonmuutoksen ehkäisemisen ohella biodiversiteettiä.
- Kansallisiin kriteereihin ja painotuksiin voi vaikuttaa ja siten mahdollisesti saada jatkossa biodiversiteettiä näkyvämmäksi.
- Mahdollistaa mm. virkistyskäytön ja luontoliikuntahankkeiden toteutuksen ja siten esimerkiksi kansallispuistojen rahoituksen.
- Voidaan hyödyntää osaamisen kehittämisen kasvattamiseen (esim. vihreän siirtymän osaamistarpeisiin parempi vastaaminen).

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoituksen eturistiriita elinvoiman tukemisen ja biodiversiteetin edistämisen kesken on suuri ja rahoituksesta valtaosa kohdistuu potentiaalisesti biodiversiteetin kannalta haitalliseen toimintaan (joskin DNSH arviointi lieventää tätä).
- Aluekehitys saattaa myös edistää maankäytön haitallista muuttamista ja yhdyskuntarakenteen haitallista hajauttamista.
- Hankkeiden lyhyt kesto ei jätä riittävästi aikaa jalkautukselle ja toimeenpanon varmistamiselle, eivätkä hankkeiden toimet siten jää välttämättä elämään hankkeen päättymisen jälkeen.

Euroopan meri- ja kalatalous ja vesiviljelyrahasto (EMKVR) 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa maa- ja metsätalousministeriö.

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Suomessa noin 140 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omapastuuosuus: Yleishyödyllisissä hankkeissa maksimi tuki 80 % ja yrityshankkeissa 20-40 %

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Tukea kestävästä kalataloudesta, meri- ja vesiviljelytoimintaa, sekä rannikkoalueiden kehittämistä Euroopan unionin alueella.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea muun muassa kalastus- ja vesiviljelyalan toimijat, rannikkoyhteisöt, tutkimuslaitokset sekä muut organisaatiot, jotka edistävät kestävästä sinistä taloutta. Myös kaupalliset kalastajat voivat saada tukea.

Käyttörajoitukset: EMKVR:n varat kohdennetaan erityisesti kestävästä kalastuksesta, vesiviljelyn ja sinisen talouden edistämiseen. Rahoitusta saa etenkin TKI hankkeisiin liittyen meriroskaan ja kalavarojen kestävästä käyttöön liittyen. Biodiversiteettistrategiaan ja PAF-tavoitteisiin liittyen voidaan tukea OECM-alueiden eli muiden tehokkaiden aluelähtöisten suojelutoimien alueiden tunnistamista ja kartoittamista etenkin kalakantojen ja niiden elinympäristöjen suojelun näkökulmasta. Lisäksi voidaan tukea uhanalaisten kalakantojen suojelutoimien suunnittelua, erityisesti merelliset kalakannat osana biodiversiteettistrategian ja PAF:in merten suojelun tavoitetta suojelualueilla, sekä tiedonkeruuta, tutkimusta ja valvontaa hyödyttäviä pilottihankkeita.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: EMKVR rahoitusta voidaan käyttää PAF -ohjelman tavoitteiden tukemiseen erityisesti merten luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelun sekä kestävästä vesiviljelyn edistämiseksi. (Toimenpiteet E.2.1. E.2.8. E.3.1.5.)

Euroopan meri- ja kalatalous ja vesiviljelyrahasto (EMKVR) 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Erityistavoite 1.6: Vesiympäristön biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelun ja ennallistamisen edistäminen.
- Kala-alan uudistava rahoitusinstrumentti, jolla voidaan tukea investointeja.
- Rahoitus ei tue ylikalastusta, voi saada tukea ravinteiden poistoon sekä YVA-arviointeihin sekä särkikalojen markkinaehtoisen kalastuksen kehittämistä ja siitä tehtävien tuotteiden tki-työhön.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Lähtökohtana luonnonvarojen käyttö, joka on lähtökohtaisesti haastava biodiversiteettitavoitteiden kanssa yhteensovitettavaksi.
- Rahaston ympäristönäkökulmat painottavat enemmän perinteisiä ympäristönäkökulmia kuten resurssien käyttöä, energiatehokkuutta ja päästöjä luonnon monimuotoisuuden sijasta.
- Tutkimushankkeissa tehty innovaatiot eivät usein päädy laajasti käyttöön.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Uudet tulosperusteiset rahoitusmallit, joukkoistaminen sekä yksityistä sijoituspääomaa hyödyntävät mallit ympäristökunnostuksissa voivat skaalata rahoitusta selkeästi suuremmaksi.
- Kalastuksen yksityisissä investointihankkeissa tukea voi saada enemmän, jos se perustuu tutkimuslaitoksen ja yrityksen yhteistyöhön, joten on mahdollista kasvattaa tieteeseen perustuvan yritystoiminnan osuutta ja kestäviä edelläkävijäratkaisuja.
- Voidaan hyödyntää esimerkiksi saimaannorpan suojelussa.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitus kohdistuu pienten yritysten lyhytaikaisiin kannattavuutta parantaviin toimenpiteisiin sen sijaan että otettaisiin käyttöön systeemiä uudistavia innovaatioita.
- Suuret yritykset eivät hyödynnä rahoitusta tai sen synnyttäviä innovaatioita riittävästi ja rahoitus näyttäisi valuvan Suomessa yhdelle suurelle tutkimuslaitokselle.

Euroopan sosiaalirahasto (ESF) – EU:n sosiaalirahasto 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: ELY-keskukset ja muut ohjelmassa määritellyt viranomaiset

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Tarkkaa budjettia ei ole saatavilla

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Ostavastuuosuus:
Ostavastuuosuuden määrä riippuu hankkeen sijainnista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Ohjelman tarkoitus on rahoittaa työllisyyttä, osaamista ja osallisuutta tukevia kehittämishankkeita.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea julkiset ja yksityiset organisaatiot, kuten kunnat, järjestöt, oppilaitokset ja yritykset, jotka toteuttavat ohjelman tavoitteita edistäviä hankkeita.

Käyttörajoitukset: Rahoitus on tarkoitettu työllisyyden, osaamisen ja koulutuksen parantamiseen, sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden torjuntaan, sekä työmarkkinoiden kehittämiseen ja tasa-arvon edistämiseen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF-ohjelmaan. ESF voi tukea koulutushankkeita, jotka liittyvät ilmastotyöhön, luontotyöhön ja kestäväan kehitykseen. Se voi myös tukea digitaalisia koulutusratkaisuja, jotka liittyvät ympäristötietoisuuteen ja kestäväan kehityksen periaatteiden omaksumiseen.

EU:n sosiaalirahasto (ESF) 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Mahdollisuus rahoittaa biodiversiteettiin liittyviä koulutusohjelmia, jotka lisäävät tietoisuutta ja osaamista luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelman ensisijaisena tarkoituksena on rahoittaa työllisyyttä, osaamista ja osallisuutta tukevia kehittämishankkeita.
- Ohjelma on osa Euroopan rakennerahastoja joita ohjataan Uudistava ja Osaava Suomi –ohjelman avulla jossa biodiversiteettiin liittyvät toimenpiteet rajautuvat pitkälti JTF ohjelman toimenpiteisiin (käsitellään sivuilla 68-69).

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

ESF voi tukea koulutushankkeita, jotka liittyvät ilmastotyöhön, luontotyöhön ja kestäväan kehitykseen.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei merkittäviä uhkia.

Green Care 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Rahoituksen myöntäjä riippuu hankkeen luonteesta ja kohderyhmästä

Nykyinen ohjelmakausi: Green Care ei ole yksittäinen rahoitusohjelma, vaan toimintamalli, jota tuetaan eri rahoituslähteistä

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Keskitettyä budjettia ei ole saatavilla

Seuraava ohjelmakausi: Jatkuva

Omavastuuosuus: Omavastuuosuuden suuruus riippuu siitä, mistä rahoitusohjelmasta Green Care -hankkeelle rahoitusta haetaan

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Green Care- toiminta pyrkii edistämään ihmisten hyvinvointia ja elämän laatua.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan toimijat, maatilat, järjestöt sekä muut organisaatiot, jotka tarjoavat Green Care -palveluja tai kehittävät niitä.

Käyttörajoitukset: Rahoituksen käyttörajoitukset riippuvat myöntävästä tahosta ja hankkeen tavoitteista. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriön rahoitus voi kohdistua tiettyihin teemoihin tai kohderyhmiin.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Green Care -toiminnan rahoitus voi tukea PAF-ohjelman tavoitteita esimerkiksi edistämällä luonnon monimuotoisuutta hyödyntäviä hyvinvointipalveluja, mutta suora yhteys riippuu hankkeen sisällöstä ja rahoittajan painotuksista.

Green Care 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Green Care -toiminta perustuu luonnon hyödyntämiseen hyvinvoinnin edistämisessä, mikä luo potentiaalisen yhteyden biodiversiteettityöhön.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ensisijaisena tavoitteena on edistää ihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua, ei biodiversiteettiä.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua pyritään edistämään eläin- ja luontoavusteisuuden menetelmillä. Tämä voi lisätä luontopohjaisten ratkaisujen tunnettavuutta ja siten myös niiden rahoitusta ja laajempaa omaksumista.
- Kehittämällä projekteja, jotka yhdistävät luonnon monimuotoisuuden suojelun ja ihmisten hyvinvoinnin, voidaan hyödyntää Green Care -rahoitusta biodiversiteettityössä.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria uhkia.

Helmi-elinympäristöohjelma 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2030

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Noin 42 miljoonaa euroa vuosittain

Seuraava ohjelmakausi: Ei tiedossa

Omapastuuosuus: Riippuu valtiontuki- tai avustussäädöksestä

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Vahvistaa luonnon monimuotoisuutta, parantaa elinympäristöjen tilaa ja turvata uhanalaisten lajien säilyminen. Luonnonsuojelulain toimeenpanon väline.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hyödyntää muun muassa: valtion viranomaiset, kunnat, järjestöt ja maanomistajat.

Käyttörajoitukset: Helmi-ohjelman rahoitus kohdistuu erityisesti seuraavien elinympäristöjen tilan parantamiseen: vesien ja rantojen elinympäristöt, perinnebiotoopit, soiden ennallistaminen, metsien elinympäristöt, sekä lintuvesien ja kosteikkojen kunnostus. Helmin kautta toteutetaan luonnonsuojelulain velvoitteita. Maa- ja metsätalousministeriön osuudet luonnonsuojelulaista hallinnoidaan Metkan avulla ja omavastuu, sekä muut rajoitukset riippuvat siitä, onko toimenpide YM:n vai MMM:n vastuulla. Luonnonsuojeluin alainen toiminta on 100 % korvattua työtä maanomistajalle. Säädökset, joiden pohjalta rahoitusta myönnetään yksityisille: METKA, Valtioneuvoston asetus puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta, Valtioneuvoston asetus perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2020–2025 myönnettävästä tuesta. Valtion organisaatioilla budjettirahoitus.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Helmi-ohjelman voi tukea PAF-ohjelman tavoitteita erityisesti luonnon monimuotoisuuden suojelussa ja elinympäristöjen parantamisessa. Toimenpiteet E.2.1., E.2.3., E2.6. ja E.2.8.

Helmi-elinympäristöohjelma 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelma tukee konkreettisia toimenpiteitä ja verkostoyhteistyötä.
- Helmi-ohjelmassa on mukana kunnostamis- ja ennallistamisnäkökulmat, jotka lisäävät biodiversiteettiä kohdealueilla.
- Viranomaistyönä tehty toimenpiteiden kohdentaminen tehostaa työtä ja yhtenäistää sitä sillä työhön tulee vähemmän katkoksia.
- Maanomistajan ei tarvitse itse osata hankehallintoa saadakseen tukea Helmistä.
- Hyvä elinympäristöjen kattavuus, ns. maaluontotyypeissä.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Nykyinen ohjelmakausi loppuu vuonna 2030, eikä seuraavasta ohjelmakaudesta ole varmuutta.
- Ohjelma on sidottu hallituskausiin, mikä tekee pitkäjänteisestä työstä haastavaa, joskin sen aikana tehtävä työ tukee pitkäjänteistä työtä.
- CAP-ehdot tekee perinnebiotooppien hoitotavoitteiden nostamisesta haastavaa.
- Ulos rajattu mm. saaristoluontoa tietyissä toimenpiteissä (kustannusten takia) tälle kaudelle.
- Tiukat kohdentumisehdot, koska ohjelma kattaa vain kaikkein arvokkaimmat elinympäristöt (Metkassa kannustinpuute maanomistajille).

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Helmi-ohjelmalla pyritään vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta, parantamaan elinympäristöjen tilaa ja turvaamaan uhanalaisten lajien säilymistä.
- Yksityiseen rahoitukseen yhdistäminen hankkeisiin vaatii säännöstyötä, jolloin julkista rahoituksesta tulisi priorisointi tärkeimpiin kohteisiin ja kansallinen suunnittelu ja yksityinen rahoitus olisi suoraan toimenpiteisiin. Tällainen priorisointi voisi olla mahdollista Helmiin suunnitellun avustustoiminnon kautta.
- On kapasiteettia toimeenpanna ennallistamisasetuksen työtä nykyistä enemmän.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Helmi-ohjelman budjetin riittämättömyys.
- Helmi-ohjelmalla kunnostettujen alueiden ylläpitäminen ja positiivisen kehityksen jatkaminen ei ole taattu pitkällä tähtäimellä, joskin uhka on lievempi kuin hankerahoituksessa koska ei tehdä kertaluonteisia investointeja ja rahoituksen ehdot mahdollistavat myös jatkuvaa työtä, ainoastaan rahamäärä rajoittaa.

Horisontti Eurooppa –ohjelma 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Euroopan komissio

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Kokonaisbudjetti 95,5 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: FP10 on tarkoitus käynnistää 2028 ja sen valmistelut ovat käynnissä.

Omavastuuosuus: Määräytyy rahoitettavan hankkeen luonteen ja hakijan mukaan

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Edistää Euroopan unionin tutkimus- ja innovaatiotoimintaa, jotta voidaan vahvistaa EU:n kilpailukykyä, tukea kestäväää talouskasvua ja ratkaista globaaleja haasteita, kuten ilmastonmuutosta ja terveyteen liittyviä ongelmia. Horisontti –ohjelmaan kuuluu myös erillisiä kumppanuusohjelmia, jonka nykyinen teema ”Elintarvikkeet, biotalous, luonnonvarat, maatalous ja ympäristö” sisältävät kahdeksan eri kumppanuusohjelmaa. Lisäksi toteutetaan missio-ohjelmia, kuten nykyiset ”Ilmastonmuutokseen sopeutuminen” ja ”Maaperän terveys- ja ruoka” –ohjelmat.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea muun muassa yliopistot, tutkimuslaitokset, yritykset, julkiset organisaatiot, kansalaisjärjestöt ja muut tutkimus- ja innovaatiotoimijat.

Käyttörajoitukset: Budjetti on jaettu eri teemoihin ja osa-alueisiin, kuten huippututkimukseen, globaalien haasteiden ratkaisemiseen ja teollisuuden kilpailukyvyn parantamiseen. Varoja ei ole jaoteltu maittain, vaan rahoitus myönnetään kilpailullisesti parhaiden hankkeiden perusteella.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoitusta voidaan käyttää PAF -ohjelman tavoitteiden edistämiseen erityisesti biodiversiteetin suojeluun ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvissä hankkeissa. Ei rajattuna tiettyyn toimenpiteeseen.

Horisontti Eurooppa –ohjelma 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Horisontti Eurooppa-ohjelma tarjoaa runsaasti rahoitusmahdollisuuksia.
- Ohjelman EU-rahoitusosuus voittoa tavoittelemattomille organisaatioille on 100 %.
- Hankkeissa on usein mukana myös pieniä toimijoita ja yrityksiä, joten niiden hyödyt jakautuvat laajemmalle osajoukolle ja madaltaa osallistumiskynnystä.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Vaikka osana ohjelmaa voidaan tukea biodiversiteettityötä ohjelman tavoitteet eivät suoraan liity biodiversiteetin edistämiseen.
- Rahoitus on erittäin kilpailtua.
- Hankkeissa tulee olla useita hankekumppaneita eri maista.
- Hankkeissa ei pyritä riittävän monitieteellisesti ratkomaan samalla useampia haasteita, esimerkiksi kestävän liikkumisen teeman hankkeissa ei ole osattu huomioida positiivisia vaikutuksia luonnonympäristöön.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Yksi ohjelman tavoitteista on kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen, lisäksi ohjelmalla halutaan tukea vihreää siirtymää ja puuttua globaaleihin haasteisiin, kuten ympäristön pilaantumiseen innovaatioiden ja TK työn avulla.
- Rahoitus edistää tutkimusta, innovaatiotoimintaa ja verkostomaista yhteistyötä jonka tuloksia on mahdollista skaalata rahoituksen päätyttyä.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Osa ohjelman tavoitteista, kuten luoda Eurooppaan kasvua ja uusia työpaikkoja saattavat olla ristiriidassa biodiversiteettitoimenpiteiden kanssa.

Interreg-ohjelmat 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Taho vaihtelee Interreg ohjelmasta riippuen

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Budjetti vaihtelee Interreg ohjelmasta riippuen

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Ostavastuuosuus: 15-50 %

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Interreg-ohjelmat ovat Euroopan unionin alueellisen yhteistyön ohjelmia, joiden tarkoituksena on edistää yhteistyötä eri maiden ja alueiden välillä. Ne pyrkivät vahvistamaan alueellista kehitystä, taloudellista kasvua ja yhteenkuuluvuutta Euroopan eri osissa.

Kohderyhmä: Interreg-ohjelmat on suunnattu organisaatioille, jotka edistävät alueellista yhteistyötä ja kehitystä, esimerkiksi julkiset organisaatiot ja viranomaiset, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset, yritykset ja elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaisyhteiskunta, sekä eurooppalaiset verkostot ja kansainväliset toimijat.

Käyttörajoitukset: Rahoitusta voi hakea vain tietyillä yhteistyöalueilla*, jotka ovat määritellyt ohjelmakohtaisesti. Lisäksi hankkeiden tulee hyödyttää useamman maan tai alueen yhteistyötä, ei vain yksittäistä valtiota.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Interreg-ohjelmien rahoitusta voidaan käyttää hankkeisiin, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden suojelua ja Natura 2000 -alueiden hallintaa.

Interreg-ohjelmat 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Monet Interreg-ohjelmat, erityisesti Interreg-Europe ja Interreg-Baltic Sea Region, tukevat luonnonsuojelua, vihreää infrastruktuuria ja ilmastonmuutokseen sopeutumista. Esim. Interreg Central Balticin erityistavoite ” Improved coastal and marine environment”.
- Alueellinen painotus mahdollistaa paikallisten erityispiirteiden huomioinnin.
- Arktiselle alueelle oma ohjelmansa.
- Tukee Suomen kansainvälisiä biodiversiteettisitoumuksia.
- Rahoitus noudattaa samoja ehtoja kuin ERDF, joten se on tuttu useimmille toimijoille. Maakuntien liitot tarjoavat tukea kansallisille partnereille, joskin sitä tulee erikseen hakea eikä sen saaminen ole 100 % varmaa rahoituksesta huolimatta.

Rahoitusohjelman HEIKKOUS suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ensisijaisena tavoitteena ohjelmissa on edistää yhteistyötä eri maiden ja alueiden välillä ja vahvistaa alueellista kehitystä, taloudellista kasvua ja yhteenkuuluvuutta.
- Hankehallinto ja suunnittelu on vaativaa ja raskasta eikä suunnitteluun myönnetä enää ennakkotukea.
- Hankkeet ovat biodiversiteetin kannalta lyhyitä, kolme vuotta, joskin yhden vuoden mahdollinen pidennys lieventää tätä ja mahdollistaa optiovuoden käytön jalkautuksen ja jatkotoimien suunnitteluun ja toteutukseen.
- Hankekumppaneiden löytäminen eri maista voi olla haastavaa.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Interreg-ohjelmien rahoitusta voidaan käyttää hankkeisiin, jotka edistävät biodiversiteettityötä.
- Rahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi luonnonmukaisten ratkaisujen (nature-based solutions) kehittämiseen ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemiseen.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ohjelman tavoitteissa on myös vahvistaa taloudellista kasvua, joka saattaa olla ristiriidassa biodiversiteettitoimenpiteiden kanssa.

Leader-rahoitus 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Maa- ja metsätalousministeriö sekä Maaseutuvirasto

Nykyinen ohjelmakausi: 2023–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Suomessa rahoitus kaudella 2023–2027 on noin 230 miljoonaa euroa*. Keskimäärin yhtä ryhmää rahoitetaan 4,3M€ / toimikausi

Seuraava ohjelmakausi: Kausi vuosille 2028-2034 on valmistelussa

Omavastuuosuus: Tukea voi saada hankkeesta riippuen 20–100 % kuluista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Rahoitusta myönnetään hankkeille, jotka edistävät maaseudun elinvoimaisuutta, työllisyyttä ja yhteisöllisyyttä.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea maaseudun asukkaat, pienet yritykset (alle 5 htv), yhdistykset, kunnat, oppilaitokset ja säätiöt ja muut yhteisöt, jotka toteuttavat paikallisia kehittämishankkeita Leader-ryhmien toiminta-alueilla.

Käyttörajoitukset: Rahoitus sidottu Leader-ryhmiin ja niiden toimintaan.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Osittain. Leader-rahoituksella voidaan tukea hankkeita, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden suojelua ja ympäristön tilan parantamista paikallisella tasolla. Tämä voi sisältää esimerkiksi elinympäristöjen kunnostusta, ympäristötietoisuuden lisäämistä ja kestävän kehityksen edistämistä, jotka ovat linjassa PAF-ohjelman tavoitteiden kanssa. Erityisesti tavoitteet E1.5., E2.5., E2.6 ja E2.8. Leader-rahoitus on EU:n osarahoittamaan ja siten osittain päällekkäistä muun esitellyn rahoituksen kanssa.

Leader-rahoitus 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Paikallislähtöisyys saattaa vahvistaa paikallisyhteisön sitoutumista yhteisen hankkeen lopputuloksen ylläpidossa rahoituksen päätyttyä.
- Biodiversiteetti teemaiset hankkeet ovat vaikutuksiltaan välittömiä ja paikallisesti tehokkaita, esimerkiksi vieraslajien poisto hankkeilla saadaan paikallisesti hyviä tuloksia.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ympäristö ei ole yksi ohjaavista Leader-periaatteista, joten vaikka hankkeiden valinnassa tällä rahoituskaudella painotetaan ilmasto- ja ympäristöhankkeita, ne eivät ole toiminnan keskiössä.
- Hankkeista puuttuu kytkös kansallisiin tavoitteisiin, sekä pitkäjänteisyys.
- Hankkeissa ei ole pakollista osaa jatkotoimien pohtimiselle.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitusta ei ole rajattu kovin tarkasti, joten se mahdollistaa luoviakin ratkaisuja.
- Kannustaa monitoimijuuteen, vapaaehtoistyöhön ja tulosten ja tuotosten ylläpitämiseen paikallisesti hankkeen päätyttyä.
- Leader on EU:n laajuinen verkosto, joka tekee yhteistyötä laajasti.
- Jos Leader-hankkeet kytkettäisiin vahvemmin LUMO työhön, olisi mahdollista saada kansallisesti merkittäviä tuloksia.
- Maakuntarajat ylittävä yhteistyö.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitukselle ei ole mitään biodiversiteettiin liittyvää minimiä tai korvamerkintää, jolloin ympäristöhankkeet ovat riippuvaisia asukkaiden omasta kiinnostuksesta.
- Hankkeille ei ole mitään ehtoja sille, miten muissa kuin biodiversiteettihankkeissa tulisi huomioida ympäristönäkökulmat.

LIFE-ohjelmat 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:

Rahoittajataho on Euroopan komissio. Suomessa kansallisena yhteyspisteenä Suomen ympäristökeskus (SYKE)

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:

Kokonaisuudessaan 5,4 miljardia euroa. Suomeen kohdistuva tarkka osuus vaihtelee vuosittain.

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omavastuuosuus: Ohjelman tarjoama rahoitusosuus on enintään 60 %. Ensisijaisiin luontotyyppeihin ja/tai lajeihin kohdistuvissa hankkeissa osuus voi olla enintään 75 %

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Tukea kestäväää kehitystä Euroopan unionin alueella. Ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja ennallistaminen, ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, siirtymä kohti puhdasta ja kiertotalouteen perustuvaa taloutta, sekä kestävien energiakäytäntöjen ja -teknologioiden tukeminen. EU:n suurin ja tunnetuin biodiversiteettiin keskittyvä rahoitusinstrumentti.

Kohderyhmä: LIFE-rahoitus on tarkoitettu kunnille ja alueellisille toimijoille, yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, kansalaisjärjestöille ja tutkimuslaitoksille, sekä julkisille ja yksityisille organisaatioille, jotka työskentelevät ympäristö-, energia- tai ilmastoasioiden parissa. Rahoituksesta kolmasosa suuntautuu yrityksille, kolmasosa julkisille organisaatioille ja kolmasosa kansalaisjärjestöille.

Käyttörajoitukset: LIFE-ohjelman budjetti on jaettu neljään osa-alueeseen: luonto ja biologinen monimuotoisuus, kiertotalous ja elämänlaatu, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen, sekä siirtyminen puhtaaseen energiaan.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Voidaan hyödyntää. E1 ja E2 ja E3 Rahoitusta voidaan käyttää Natura 2000 -alueiden suojeluun, elinympäristöjen kunnostukseen ja lajien suojelutoimenpiteisiin. Soveltuu suoraan PAF:in rahoittamiseen – suositukseksi yrittää yhdistää LIFE hankkeiden teemoihin muita hankkeita erityisesti hankkeiden tulosten jalkautukseen, ylläpitoon ja muihin jatkotoihin jotta LIFE hankkeet eivät jäisi irrallisiksi hankkeiksi niiden pitkäkestoisuudesta huolimatta.

LIFE-ohjelmat 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- EU:n ainut puhtaasti luontoon ja ilmastoon keskittyvä rahoitusinstrumentti. Rahoittaa suuria ja pitkiä projekteja.
- Tarjoaa merkittäviä resursseja ympäristöhankkeille, mikä mahdollistaa laajamittaiset suojelu- ja palauttamishankkeet.
- Edistää yhteistyötä eri maiden ja organisaatioiden välillä, mikä voi parantaa tietojen ja parhaiden käytäntöjen jakamista.
- Mahdollistaa erityisten, kohdennettujen hankkeiden toteuttamisen, jotka keskittyvät uhanalaisten lajien ja elinympäristöjen suojeluun.
- Suomella on vahva LIFE-hankeosaaminen ja hakemusten läpimenoprosentti on korkea.
- Rahoituksen käyttöä on mahdollista lisätä entisestään.
- EU:ssa kunnianhimo on biodiversiteetin osalta korkealla, joka näkyy ohjelman tavoitteissa.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitusta ei ole tarpeeksi suhteessa tarpeeseen, lisäksi kansallisesti omarahoitus on riittämätöntä suhteessa tarpeeseen ja jaossa olevaan rahoitukseen nähden.
- Rahoitus on kankea, eikä huomioi riittävästi muuttuvia tarpeita ja sen saatavuus vaihtelee vuosittain.
- LIFE-hankkeiden tulokset haastava saada pysyviksi ja skaalattua.
- LIFE ei ole tarpeeksi sidottuna muuhun kehittämistoimintaan, joka irrallistaa biodiversiteettityön omaksi siilokseen.
- Omarahoitusosuuden varmistaminen voi tuottaa haasteita sillä rahoitusosuus on vain 60 %.
- Hakeminen, hankehallinto- ja raportointi on raskasta ja vaatii erikoistunutta osaamista, joka vaikeuttaa pienten kumppaneiden mukana oloa.
- Edellyttää usein uusien toimintatapojen kehittämistä, vaikka olemassa olevilla keinoillakin saadaan tuloksia aikaan.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitus voi innostaa kehittämään uusia ja innovatiivisia lähestymistapoja luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi.
- Hankkeet voivat sisältää koulutusta ja tiedottamista, mikä voi lisätä yleisön tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Muun biodiversiteettirahoituksen vähyyttä saatetaan puolustaa LIFE:llä eli ns. sysätä kaikki biodiversiteettityö LIFE:stä rahoitettavaksi.
- EU:n politiikan ja rahoituksen muutokset voivat vaikuttaa ohjelman saatavuuteen ja tehokkuuteen.
- Jos paikalliset yhteisöt eivät ole aktiivisesti mukana hankkeissa, niiden vaikutus voi olla rajallinen.
- Hankkeiden haku ja pyörittäminen harvojen osaamisen varassa.

Maaseudun kehittämisrahasto 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä Ruokaviraston ja alueellisten ELY-keskusten kanssa

Nykyinen ohjelmakausi: 2023–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Suomessa noin 3,8 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2032

Omavastuuosuus: Investoinneissa 80-60%, kehittämissuissa 50 % asiantuntijapalveluista, maaseudun kehittämissuissa max 40 %

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: EU:n maatalouspolitiikan päätavoitteiden edistäminen.

Kohderyhmä: Rahoituksen kohderyhmiä ovat: maatilat ja maatalousyrittäjät, maaseudun pienet ja keski-suuret yritykset (pk-yritykset), kyläyhdistykset ja paikallisyhteisöt, Leader-ryhmät ja maaseudun kehittämissuissa.

Käyttörajoitukset: Budjetin käyttö on sidottu EU:n maatalouspolitiikan päätavoitteisiin, jotka ovat:

- Ympäristö ja ilmasto: Vähintään 30 % rahaston varoista on käytettävä ilmasto- ja ympäristötoimiin
- Kilpailukyky: Varat kohdennetaan erityisesti pienten ja keski-suurten maatalousyri-tysten kilpailukyvyn parantamiseen
- Sosiaalinen ja taloudellinen kehitys: Tuetaan maaseudun elinvoimaisuutta, esimerkiksi työpaikkojen luomista ja yritystoiminnan edistämistä

Tukea voi hakea yleishyödyllisiin investointeihin jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestävä hoitoa. Yhteistyöhankeissa tulee olla vähintään kaksi toimijaa jotka toteuttavat yhdessä hanketta. Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Voidaan, erityisesti E.1 ja E.2 toimenpiteitä liittyen Natura 2000 -alueiden hallinta ja hoitoon, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen, ekosysteemien kunnostukseen, koulutus ja tietoisuuden lisääminen, kestävä metsänhoito ja paikallisten tarpeiden mukauttaminen. Nykyisen ohjelmakauden luonnonvarayhteistyöhankeissa lisätään tietoa valuma-alueiden painetekijöistä ja vesiensuojelusta, ravinteiden kierrätyksestä ja käytettävissä olevista uusista menetelmistä. Kosteikkojen, turvepeltojen ja kaksitasouomiin voi saada erillistä EI-tuotannollisen investoinnin tukea.

Maaseudun kehittämisrahasto 2 / 2

SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoituksesta korvamerkitty 30 % ilmasto- ja ympäristöhankkeisiin. Luonnonvarayhteistyö kattaa monipuolisesti biodiversiteettiin liittyviä toimenpiteitä ja rahoitus on sidottu maaseudun yleiseen kehittämiseen, joten biodiversiteettirahoitus ei kilpaile rahaston muita tavoitteita vastaan tai rahaston yleisestä rahoituksesta.
- Rahoitus on luonteeltaan kehittävä ja uudistava.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- 70 % rahastosta avoinna biodiversiteetin kannalta mahdollisesti haitalliseen toimintaa, johon ei vaadita esimerkiksi DNSH-arviointia.
- Rahastossa ei kiinnitetä lähtökohtaisesti huomiota pidemmän aikavälin ekologiseen kehitykseen, kun haetaan lyhyen aikavälin elinvoiman kasvua.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Tukea voi hakea yleishyödyllisiin investointeihin, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestävää hoitoa.
- Tuki myönnetään yhteistyöhankkeille, joka mahdollistaa erilaisten toimijoiden yhteistyön.
- Omavastuuosuus pieni.
- Maaseudun elinvoima tukee myös maaseudun biotooppien kukoistusta.
- Kansallinen vaikuttaminen mahdollista rahaston biodiversiteettityön korvamerkinnän kasvattamiseksi, joko koko EU-alueelle tai kansallisiin painotuksiin.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitettava ilmastotyö ei välttämättä lisää biodiversiteettiä ja sen laskeminen automaattisesti biodiversiteettirahoitukseksi voi vääristää kokonaiskuva.
- Rahaston kaksi kärkeä; ekologinen ja taloudellinen kestävyys eivät vielä käytännössä kulje käsi kädessä. Mikäli ekosysteemipalveluiden merkitystä elinvoimalle ei ymmärretä, päädytään rahoittamaan biodiversiteetille haitallisia toimia.

Metka-tuki 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomen metsäkeskus

Nykyinen ohjelmakausi: Pysyvä metsätalouden tukijärjestelmä

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Vuonna 2024 noin 49 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: Pysyvä

Omavastuuosuus: Metsäluonnon hoidon tukena voidaan korvata kokonaan hankkeen hyväksyttävät kohtuulliset kulut.

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä metsänhoitoa ja -käyttöä Suomessa. Tarkoitettu taimikon ja nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, metsäteiden perusparantamiseen, ympäristötukisopimuksiin ja luonnonhoitohankkeisiin.

Kohderyhmä: Metka-tuki on suunnattu yksityisille metsänomistajille, jotka voivat hyödyntää sitä metsänhoito- ja suojelutöihin. Metsäluonnon hoitohanke voidaan toteuttaa yhden tilan hankkeena tai useamman tilan yhteishankkeena joko hankehaun perusteella, tai maanomistajalta suoraan tulevan hankehakemuksen perusteella. Metkaa hyödynnetään Metson ja Helmin toimeenpanon lisäksi myös muuhun metsänhoitoon.

Käyttörajoitukset: Tarkoitettu taimikonhoitoon, nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, metsäteiden rakentamiseen ja luonnonhoitohankkeisiin. Luonnonhoidon tukea saa monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin sekä metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen, aikaisemmin toteutuneista metsäojituksista aiheutuneiden vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietyllä aiheuttajalle ja edellä mainittujen toimenpiteiden ohella tehtävään riistan elinympäristöjen parantamiseen tai metsien maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvojen kehittämiseen tai muuhun monikäytön edistämiseen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Metka-tuki voi tukea PAF-ohjelman osia, jotka liittyvät metsän ja luonnon monimuotoisuuden hoitoon ja suojeluun, kuten: Luonnonhoitohankkeiden edistäminen, metsän suojeluun liittyvät hankkeet ja metsätalouden infrastruktuurin, kuten metsäteiden rakentaminen ja parantaminen.

Metka-tuki 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Vesiensuojelutoimenpiteissä ja elinympäristöjen ennallistamis- ja hoitotoimenpiteissä 100% kustannuksista tuettuja.
- Suometsän hoitosuunnitelmaan tulee lakisääteisesti sisältää tieto kiinteistöjen luontokohteista, sekä mahdollisista soiden ennallistamiskohteista ja muista luonnonhoitokohteista.
- Suunnitellut toimenpiteet eivät saa huonontaa luontokohteiden tilaa.
- Ympäristötukiin kuuluu myös suunnittelukorvaus (20 %) .

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ympäristötuki yhteydessä METSO- ja Helmi-ohjelmiin, muuten tuki liittyy lähinnä puuston kasvuun eikä biodiversiteetin lisäämiseen.
- Koska tuen tavoite ei ole biodiversiteetin lisääntyminen, vaan metsän kasvun takaaminen saattaa Metka-tuki aiheuttaa ristipainetta lajien monimuotoisuuteen suhteessa talousmetsään.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Lahopuun jättämisestä saatava lisäkorvaus kannustimena.
- METSO-ohjelman kriteerien päivittämisen yhteydessä mahdollista potentiaalisesti tiivistää Metkan ja biodiversiteettityön yhteyttä.
- Voidaan toteuttaa tehokkaasti Metso ja Helmi -ohjelmia ja myöhemmin myös ennallistamisasetusta yhtenä rahoitusinstrumenttina muiden joukossa.
- Metkaan tehtävät muutokset koskien tulosperusteisia tukia mahdollistavat tuen tehokkaan kohdentamisen ja lisäävät tuen kannustavuutta.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Metsäkeskus ei enää avusta metsänomistajia ympäristötuen hakemisessa.
- Tiettyjä valtiontukeen liittyviä ehtoja, jotka voivat vähentää tuen kannustavuutta.

METSO-ohjelma 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministeriö

Nykyinen ohjelmakausi: 2008–2025

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Vuosina 2014–2025 noin 192 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: Valmistelu on aloitettu jatkokaudelle, joka kestäisi vuoteen 2030 saakka

Omavastuuosuus: Hankkeesta riippuen

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Turvata metsien monimuotoisuutta erityisesti Etelä-Suomessa, jossa metsien luontaiset elinympäristöt ovat monin paikoin heikentyneet ja uhanalaiset lajit keskittyvät. Metso on vapaaehtoinen metsiensuojeluohjelma.

Kohderyhmä: Rahoituksen kohderyhmänä ovat yksityiset metsänomistajat, jotka voivat hakea korvausta metsänsä suojelusta tai luonnonhoitotoimenpiteistä. Rahoitusta voi käyttää myös valtio ja kunnat.

Käyttörajoitukset: METSO-ohjelman varat on kohdennettu erityisesti monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden metsien suojeluun ja hoitoon*.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: METSO-ohjelman rahoituksella voidaan tukea PAF -ohjelman tavoitteita, erityisesti metsien monimuotoisuuden suojeluun liittyviä toimenpiteitä, kuten arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämistä ja ennallistamista. Toimenpide E.2.6.

METSO-ohjelma 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelmalla voidaan tukea metsien monimuotoisuuden suojeluun liittyviä toimenpiteitä, kuten arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämistä ja ennallistamista.
- Rahoituksella tehdään konkreettista suojelutoimintaa.
- METSO on laajasti hyväksytty ja tunnettu brändi ja toimintamalli.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelman alaiset toimet perustuvat vapaaehtoisuuteen.
- Ohjelman alaiset toimet voivat olla hyviä, mutta eivät välttämättä parhaita mahdollisia.
- Rahoitus on liian pientä suhteessa kysyntään.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelman varat on kohdennettu erityisesti monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden metsien suojeluun ja hoitoon.
- METSO-ohjelma on saanut kunnat kiinnostumaan metsäomaisuuden suojelusta, jolla on mahdollisesti poliittisten jännitteisiin lieventävä vaikutus.
- Tekee suojelusta taloudellisesti kannattavaa.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- METSO:n seuraavan kauden ehdot ja kriteerit ovat edelleen suunnittelussa, jonka takia ohjelman soveltuvuuteen liittyy epävarmuutta.
- METSO:lla kunnostettujen alueiden ylläpitäminen ja positiivisen kehityksen jatkaminen ei ole taattu pitkällä tähtäimellä.
- Rahoitus on viime vuosina vähentynyt entisestään.
- METSO-ohjelman ylikorostuminen voi heikentää muun suojelun priorisointia.

New European Bauhaus 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:
Rahoituskanavat määräytyvät ohjelmakohtaisesti

Nykyinen ohjelmakausi: 2021-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Ei omaa keskitettyä budjettia

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omavastuuosuus: Ei tiedossa

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Edistää vähähiilisiä, kiertotaloutta tukevia ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja arkkitehtuurissa, kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa. Lisäksi tavoitteena on, että ympäristöt ovat paitsi toimivia ja kestäviä myös kauniita ja innoittavia. Ohjelma tuo kansalaiset, suunnittelijat, taiteilijat, tiedeyhteisöt ja yritykset yhteen luomaan ihmislähtöisiä ratkaisuja.

Kohderyhmä: Kaupungit ja paikalliset viranomaiset, rakennus- ja suunnittelualan yritykset, tutkimuslaitokset ja yliopistot, kansalaisjärjestöt ja yhteisöt, sekä taide- ja kulttuuriorganisaatiot.

Käyttörajoitukset: NEB-teemat ovat sidottuja osallistaviin ja alueellisesti laajapohjaisiin tavoitteisiin, kuten vihreän siirtymän edistäminen, kestävä rakentaminen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: New European Bauhaus voi epäsuorasti tukea PAF-ohjelman tavoitteita biodiversiteetin säilyttämisessä ja vihreässä siirtymässä. Hankkeet, jotka käsittelevät esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden integrointia rakennettuun ympäristöön tai vihreiden kaupunkialueiden kehittämistä, voivat edistää PAF-ohjelman tavoitteita.

New European Bauhaus 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria vahvuuksia, sillä rahoitus ei kohdistu tällä hetkellä biodiversiteettityöhön kuin hyvin välillisesti.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- NEB-rahoitus on avoin monenlaisille hankkeille, mikä voi johtaa kovaan kilpailuun.
- Kokonaisbudjetti on rajallinen.
- Biodiversiteettihankkeet eivät välttämättä ole etusijalla rahoituspäätöksissä.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Biodiversiteettinäkökulma voidaan yhdistää laajempiin yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin projekteihin.
- EU-instituutioissa laajasti kiiteltä ja hyvämaineinen ohjelma.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

EU:n poliittisten painopisteiden muuttuessa NEB:n fokus saattaa siirtyä, mikä voi vaikuttaa biodiversiteettihankkeiden rahoitusmahdollisuuksiin.

Nousu-ohjelma 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: MMM vastaa ohjelmasta ja rahoituksen myöntää ELY-keskus

Nykyinen ohjelmakausi: 2020-2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Noin 2 miljoonaa euroa vuodessa.

Seuraava ohjelmakausi: Ei vielä valmistelussa

Omavastuuosuus: Pääsääntöisesti 50 %, mahdollisuus poiketa perustellusta syystä

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Budjetti on kohdennettu erityisesti hankkeisiin, jotka edistävät vaelluskalojen elvyttämistä, kuten patojen purkamisiin siellä missä mahdollista, ohitusuomiin, kalateihin ja alasvaellusratkaisuihin, virtavesikunnostuksiin, suunnittelu-, tutkimus- ja seurantahankkeisiin.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hakea kunnat, yhdistykset, kalatalouden toimijat, yritykset, tutkimuslaitokset sekä yksityiset maanomistajat ja vesialueiden omistajat.

Käyttörajoitukset: Rajoittuu nimenomaisesti vaelluskalojen elinympäristöihin. Avustusta voidaan myöntää hankkeen suunnittelusta, toteutuksesta ja hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin, hankkeen luvista perittäviin maksuihin.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Nousu-ohjelman rahoituksella voidaan toteuttaa toimenpiteitä, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden suojelua ja vesiekosysteemien kunnostusta. Tällaiset hankkeet voivat tukea PAF-ohjelman tavoitteita esimerkiksi vesien ekologisen tilan parantamisessa ja uhanalaisten lajien suojelussa. Toimenpiteet E.2.8. ja E.2.1.

Nousu-ohjelma 2 / 2

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Virtavesien kunnostusta on tehty tehostetusti jo kolmen hallituskauden ajan, joka vahvistaa tulosten pitkäjänteisyyttä ja vaikuttavuutta.
- Tuloksia on mahdollista seurata ja toimenpiteitä tarvittaessa skaalata ja jatkaa.
- Virtavesien vaellusesteiden poistaminen ja virtavesien kunnostaminen hyödyntää vaelluskalojen lisäksi koko ympäröivää ekosysteemiä.
- Omarahoitus voi sisältää myös talkootyötä tai luontaisuuksia.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelma perustuu laajaan yhteistyöhön ja monipuolisiin toimenpiteisiin.
- Rahoitetuilla toimenpiteillä voidaan parantaa vaelluskalojen lisäksi myös muiden lajien elinympäristöjä ja laajemmin koko ekosysteemiä.
- Toimenpideohjelma on linkittynyt mm. EU:n vesipuitedirektiiviin, biodiversiteettistrategiaan ja ennallistamisasetukseen sekä YK:n biodiversiteettisopimukseen, joka nostaa sen vaikuttavuutta.
- Toimenpiteitä voisi olla mahdollista suunnitella monitavoitteellisemmin, muun muassa rantaluontotyypit ja muu lajisto huomioiden.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ohjelma perustuu vapaaehtoisuuteen.
- Rahoitettavat toimenpiteet rajoittuvat vain vaelluskalojen elinympäristöjen kunnostamiseen, vaikka mahdollisuus olisi tehdä monitavoitteista työtä.
- Rahoitukselle on kovaa kysyntää, mutta rahoitettavat toimenpiteet (patojen purku, kalateiden rakentaminen) tarvitsevat vahvoja organisaatioita, jotka pystyvät vastaamaan vesirakennushankkeista ja näitä ei ole riittävästi.
- Toimenpiteiden toteutus on kallista, joten omarahoituksen kokoaminen on myös haaste.
- Toimenpiteet vaativat usein ympäristöluvan, joka vaatii erikoistunutta osaamista.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Ei merkittäviä uhkia.
- Lajistoon voi kuitenkin kohdistua negatiivisia lyhytaikaisia vaikutuksia, esimerkiksi patojen purun tai kalateiden rakentamisen aikana.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoittajataho: Suomessa työ- ja elinkeinoministeriö ja rahoituksen myöntää maakuntien liito

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2027

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Kokonaisuudessaan noin 665 miljoonaa euroa (saanti 466 miljoonaa)

Seuraava ohjelmakausi: 2028-2034

Omarahoitusosuus: Rahoitus kattaa pääsääntöisesti enintään 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: JTF:n ensisijaisena tavoitteena on tukea alueita ja työntekijöitä siirtymässä kohti ilmastoneutraaliutta turvetuotantoalueilla. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostaminen, ennallistaminen ja niiden käyttötarkoituksen muuttaminen ympäristö- ja päästövaikutusten vähentämiseksi sekä elinkeinojen monipuolistamiseksi.

Kohderyhmä: JTF-rahoitusta voivat hyödyntää alueet, yritykset ja työntekijät, joihin siirtymä kohti ilmastoneutraaliutta vaikuttaa eniten. Suomessa tämä tarkoittaa seitsemää turvetuottajamaakuntaa. Rahoitusta voivat hyödyntää pk-yritykset, uudet yritykset, koulutus- ja tutkimuslaitokset, kunnat, maakuntien liitot, yhdistykset ja säätiöt.

Käyttörajoitukset: JTF:n varat kohdennetaan alueille, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen vaikuttaa eniten. Jäsenvaltiot laativat alueelliset oikeudenmukaista siirtymää koskevat suunnitelmat, joiden perusteella varat jaetaan. Rahoitus ei ole ennalta korvamerkitty maittain, vaan se perustuu alueellisiin tarpeisiin ja suunnitelmiin. Suomessa rahoitusta käyttävät maakunnat, Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakuntaa sekä Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan, Keski-Suomen, Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Pohjanmaan ja Pirkanmaan maakunnat. Pirkanmaan kunnista JTF-alueeseen kuuluvat vain Parkano, Kihniö, Virrat ja Punkalaidun, ovat tehneet alueellisen toimintasuunnitelman, jossa kertovat, minkä toimenpidetyypin toimenpiteitä alueella toteutetaan. JTF-rahoituksella voidaan tukea:

- Turvetuotantoalueiden ennallistamista, kuten kosteikkojen rakentamista ja uudelleensoistamista
- Selvityksiä ja pilotointeja turvetuotantoalueiden ennallistamisen ja jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista
- Turvetuotantoalueiden alapuolisten vesistöjen kunnostamista

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Voidaan, erityisesti soiden ennallistamiseen, toimenpide E2.3. 2 joskin rahoitus tulee käyttää nimenomaan käytöstä poistuneiden turvemaiden ennallistamiseen. Toissijaisesti rahoitusta voidaan hyödyntää myös muuhun biodiversiteettiä hyödyntävään toimintaan.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF) 2 / 2

SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitusta saa kohdennetusti turvemaiden biodiversiteetin parantamiseen ja alueiden ennallistamiseen. Selkeä kohdennus voi tukea rahoituksen vaikuttavuutta. Kaikki mukanaolevat maakunnat suunnittelevat ennallistavansa alueensa turvemaat rahoituksen turvin.
- Kaikki rahastosta rahoitettava toiminta tulee olla DNSH-kriteerien mukaista.
- Rahoitusta on saatavilla hakijoita enemmän, joten rahoitus on oikein kohdennettuna helpompi saada.
- Voidaan rahoittaa esimerkiksi laajoja vesilintukosteikkoja, joilla on myös ilmastohyötyjä.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Rahoitusta kohdennetaan myös esimerkiksi luontomatkailun kehittämiseen sekä metsänhoitoon sekä alueilla tehtävään TKI-työhön. Näillä toimenpiteillä saattaa olla välillisiä positiivisia vaikutuksia biodiversiteettiin alueella ja esimerkiksi TKI-rahoitusta voidaan kohdistaa biodiversiteettiä tukeviin tutkimus- ja innovaatiohankkeisiin.
- Paljon potentiaalia suojelualueiden ulkopuolelle kohdistuvaan soiden ennallistamisen toimintaan, johon ei juurikaan ole muuta rahoitusta saatavilla.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- JTF-rahoitusta kohdennetaan enemmän muihin toimenpidekategorioihin kuin ennallistamiseen.
- Rahoitus ei kohdistu suojelualueisiin, paitsi jo turvealue rajautuu suojelualueeseen. Tämä aiheuttaa viranomaisilla rajoitetun kuvan alueista ja niillä tapahtuvasta työstä.
- Koska rahoitus kohdistuu yksityisten yritysten omistamiin maihin, vaaditaan näiltä toimijoilta ennallistamistyön osaamista.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Jos ennallistaminen yhdistetään esimerkiksi luontomatkailuun tai muuhun taloudelliseen toimintaan, se ei välttämättä edistä biodiversiteettiä merkittävästi.
- Rahaston tavoitteena on tukea alueen elinvoimaisuutta turvetuotannon päättyessä. Riippuen siitä, mitä elinkeinoja alueelle tulee tilalle, alueen biodiversiteetti saattaa jopa heikentyä.
- Heikko ennallistamistyön osaaminen saattaa johtaa myös huonoihin lopputuloksiin.
- Ennallistettujen alueiden jatkohoito ja vastuukysymykset rahoituksen päätyttyä epäselviä.

UNESCO maailmanperintökohteet ja kulttuuriympäristömaisema-alueet 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:

Ympäristöministeriö vastaa luonnonperintöön liittyvistä maailmanperintöasioista, muutoin OKM ja Museovirasto

Nykyinen ohjelmakausi: 2015–2025

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Ei tiettyä määritettyä budjettia tai ohjelmakautta

Seuraava ohjelmakausi: Kohteiden suojelu ja ylläpito on jatkuvaa toimintaa

Omavastuuosuus: Vaihtelee kohteesta riippuen

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Rahoitus kohdistuu erityisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja niiden ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen.

Kohderyhmä: Yksityiset omistajat, kunnat, kuntayhtymät ja rakennusperinnön hoitoa edistävät yhteisöt voivat hakea avustuksia.

Käyttörajoitukset: Kun kohde saa paikan maailmanperintölistalta, se on tunnustettu erityisen arvokkaaksi kulttuurisesti tai luonnonmukaisesti. Tällöin kohteen käyttöä rajoitetaan ja säännellään tarkasti, jotta sen arvot säilyvät. Suojelutoimet voivat kohdentua eri kohteisiin, kuten rakenteiden tai rakennusten konservointiin, luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen, ekosysteemien ennallistamiseen tai perinteisten kulttuurikäytäntöjen säilyttämiseen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF-ohjelman osien toteuttamiseen. Mikäli maailmanperintökohteeseen kuuluu jotakin PAF:in kohdealueita, silloin niihin liittyvät kunnostus ja ennallistustyöt sekä niistä viestintä voivat liittyä PAF-tavoitteisiin

UNESCO maailmanperintökohteet ja kulttuuriympäristömaisema-alueet 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Brändi on kansainvälisesti tunnettu (UNESCO maailmanperintökohteet)
- Ei suoria vahvuuksia, sillä rahoitus ei kohdistu tällä hetkellä biodiversiteetti työhön kuin hyvin välillisesti.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Suomi ei ole ratifioinut UNESCON yleiskokouksessa vuonna 2001 hyväksyttyä sopimusta vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelemiseksi.
- Nykyinen ohjelma ei juurikaan kata biodiversiteettinäkökulmia.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

- Maailmanperintökohteisiin osittain verrattavia kohteita Suomessa ovat myös UNESCO Ihminen ja biosfääri –ohjelmaan liittyvät Saaristomeren sekä Pohjois-Karjalan biosfäärialueet, sekä UNESCO Geopuisto-ohjelmaan (UNESCO Global Geoparks) kuuluvat Lappajärven, Lauhavuori-Hämeenkaan, Rokuan, Saimaan ja Salpausselän geopuistot.
- UNESCO-kohteiden avulla voisi mobilisoida laajempaa kansainvälisen yhteistyön ennallistamis- ja suojelutyötä sekä levittää tietoisuutta.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria uhkia.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEa) 1 / 2 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: STEa toimii itsenäisenä valtionapuviranomaisen

Nykyinen ohjelmakausi: STEa myöntää avustuksia pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Vuonna 2023 STEa jakoi avustuksia yhteensä noin 380 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: Jatkuva

Omapastuosuus: Noin 10–30 % hankkeen kokonaiskustannuksista

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: STEa-avustukset on suunnattu sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan Suomessa.

Kohderyhmä: Avustuksia voivat hakea rekisteröidyt sosiaali- ja terveysalan järjestöt, joiden toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Suomessa asuviin ihmisiin.

Käyttörajoitukset: Avustuksia myönnetään erilaisiin teemoihin ja kohderyhmiin perustuen, kuten ikäihmisten hyvinvointiin, mielenterveyspalveluihin tai päihdeongelmien ehkäisyyn.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF:iin. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEa) on päivittänyt strategiaansa vuonna 2024 huomioiden kestävän kehityksen periaatteet. STEa-avustukset keskittyvät ensisijaisesti sosiaali- ja terveysalan hankkeisiin, mutta ne voivat tukea myös ympäristötietoisuutta ja kestävää kehitystä edistäviä projekteja, erityisesti silloin, kun ne liittyvät ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) 2 / 2 SWOT-analyysi

Rahoitusohjelman VAHVUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria vahvuuksia, sillä rahoitus ei kohdistu tällä hetkellä biodiversiteettityöhön kuin hyvin välillisesti.

Rahoitusohjelman HEIKKOUEDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

STEA-avustukset on suunnattu sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan Suomessa, eikä avustuksia voi käyttää biodiversiteettitoimenpiteisiin, muuta kuin sivullisesti.

Rahoitusohjelman MAHDOLLISUUDET suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Avustukset voivat epäsuorasti tukea biodiversiteettityötä esimerkiksi rahoittamalla hankkeita, jotka edistävät ympäristötietoisuutta ja kestäväää kehitystä, tai ihmisten hyvinvointia ja terveyden edistämistä luonnon avulla.

Rahoitusohjelman UHAT suhteessa biodiversiteetin edistämiseen

Ei suoria uhkia.

Päättyneet rahoitusohjelmat

BIOMON-tutkimusohjelma 1 / 1 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:
Ympäristöministeriö

Nykyinen ohjelmakausi: 2022-2024

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
Noin 3 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi: Ei tiedossa

Omapastuuosuus: Ei tiedossa

Ei tarkempaa analyysiä: Rahoituskausi päättynyt eikä uutta ole tiedossa

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Kehittää Suomen lajiston ja luontotyyppien systemaattisia pitkäaikaissurantoja, sekä niissä käytettäviä menetelmiä luonnonsuojelun näkökulmasta.

Kohderyhmä: Tutkimuslaitokset, yliopistot ja muut organisaatiot, jotka voivat edistää luonnon monimuotoisuuden seurantaa Suomessa.

Käyttörajoitukset: Suomen luonnon lajiston ja luontotyyppien seurantamenetelmien kehittämiseen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF-ohjelman osien toteuttamiseen.

Hiilestä kiinni –tutkimus- ja innovaatio-ohjelma

1 / 1 Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: MMM

Nykyinen ohjelmakausi: 2020-2024
(vaikuttavuuskiihdyttämö 2024)

Nykyisen ohjelmakauden budjetti:
15,7 miljoonaa euroa

Seuraava ohjelmakausi:
Kertaluontoinen ohjelma

Omapastuuosuu: Määräytyy
rahoitettavan hankkeen luonteen ja
hakijan mukaan

Ei tarkempaa analyysiä:
kertaluontainen rahoitus on päättynyt

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Rahoitusta sai 90 tutkimus- ja kehityshanketta jotka tähtäävät maankäytön hiilipäästöjen vähentämiseen ja hiilinielujen kasvattamiseen.

Kohderyhmä: Monitieteiset ja tieteidenväliset tutkimushankkeet, jotka tuottavat tietoa maankäytön ilmastotoimien tueksi.

Käyttörajoitukset: Rahoitusta sai tutkimukseen ja tutkimustuloksista viestimiseen mutta ei tulosten toimeenpanoon.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: Ei suoraa yhteyttä PAF-ohjelman osien toteuttamiseen.

Nordic Working Group on Biodiversity 1 / 1

Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä:
Pohjoismaiden ministerineuvosto /
Färsaarten ympäristövirasto

Nykyisen ohjelmakauden kesto:
2025-2028

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Ei tiedossa

Seuraava ohjelmakausi: Ei tiedossa

Omarahoitusosuus: Ei tiedossa

Ei jatkotarkastelua: Uudesta rahoituskaudesta ei tällä hetkellä tietoa (25.2.2025)

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: NBM rahoittaa Pohjoismaiden yhteistyöhankkeita, joiden tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen. Vuonna 2024 NBM priorisoi hakemuksia, jotka tähtäävät uusiin monimuotoisuustavoitteisiin sekä luonnon- ja villieläinrikosten, kestävän metsätalouden ja kulttuuriympäristöjen huomioimisen teemoihin. Uuden toimikauden sisällöstä ei ole tietoa tämän raportin kirjoituksen aikana mutta odotus on, että toiminta jatkuu aiemman kaltaisena vaikka painopisteet sisällöissä muuttuisivat.

Kohderyhmä: NBM rahoittaa Pohjoismaiden yhteistyöhankkeita, joihin osallistuu tyypillisesti tutkijoita, viranomaisia ja kansalaisjärjestöjä Pohjoismaista. Esimerkiksi "Joint Nordic Effort for Biodiversity" -hanke on Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisjärjestöjen yhteishanke.

Käyttörajoitukset: Hankkeiden tulee olla yhteispohjoismaisia ja edistää ministerineuvoston työohjelmaa. NBM:n toiminta rahoitetaan Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetista, eikä sillä ole erillistä budjettia yksittäisille maille, kuten Suomelle.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: NBM:n rahoitus keskittyy Pohjoismaiden yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden suojelu. Vaikka tavoitteissa voi olla yhtäläisyyksiä, NBM:n rahoitus ei ole erityisesti suunnattu PAF-ohjelmaan liittyviin toimiin. Parhaiten rahoitus voisi sopia toimenpiteiden E.1. edistämiseen.

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRF) Perustiedot

Päätiedot

Rahoituksen myöntäjä: Suomessa eri ministeriöt sekä muut viranomaiset

Nykyinen ohjelmakausi: 2021–2026

Nykyisen ohjelmakauden budjetti: Suomessa noin 1,9 miljardia euroa

Seuraava ohjelmakausi: Ei tiedossa

Omavastuuosuus: Ei tiedossa

Kuvaus rahoitusohjelman sisällöstä

Tarkoitus: Tukea Euroopan unionin jäsenvaltioiden taloudellista elpymistä koronapandemiasta ja edistää vihreää siirtymää, digitaalista kehitystä sekä taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä.

Kohderyhmä: Rahoitusta voivat hyödyntää erilaiset toimijat, kuten yritykset, julkiset organisaatiot ja tutkimuslaitokset, riippuen hankkeen luonteesta ja rahoituksen myöntämisen ehdoista. Rahoitusta käytetään myös hallinnon sisäisiin uudistuksiin, kuten tietojärjestelmiin.

Käyttörajoitukset: Rahoitus on jaettu teemoittain Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, joka sisältää investointeja ja uudistuksia muun muassa vihreään siirtymään, digitalisaatioon, työllisyyteen ja sosiaaliseen osallisuuteen liittyen.

Voiko rahoitusta hyödyntää PAF-ohjelman toimien rahoittamiseen, jos voidaan miten: RRF rahoitus ei suoraan edistä mitään PAF:in tavoitetta. RRF-rahoituksen tulee olla DNSH-kriteerien mukaista eli hankkeet eivät ole ristiriidassa biodiversiteettiin liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Osassa hankkeita biodiversiteetin tilaa pyritään aktiivisesti edistämään.

Ei tarkempaa analyysiä:
kertaluonteisen rahoitusohjelman
rahoituspäätökset on jo tehty

PRIODIVERSITY

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

